

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

(„Falu“ Országos Földművelésügyi)

Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások“ című füzetekkel együtt:

Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 32. szám.

1934 augusztus 12.

Hindenburg tábornagy meghalt Hitler kancellár az új német államfő

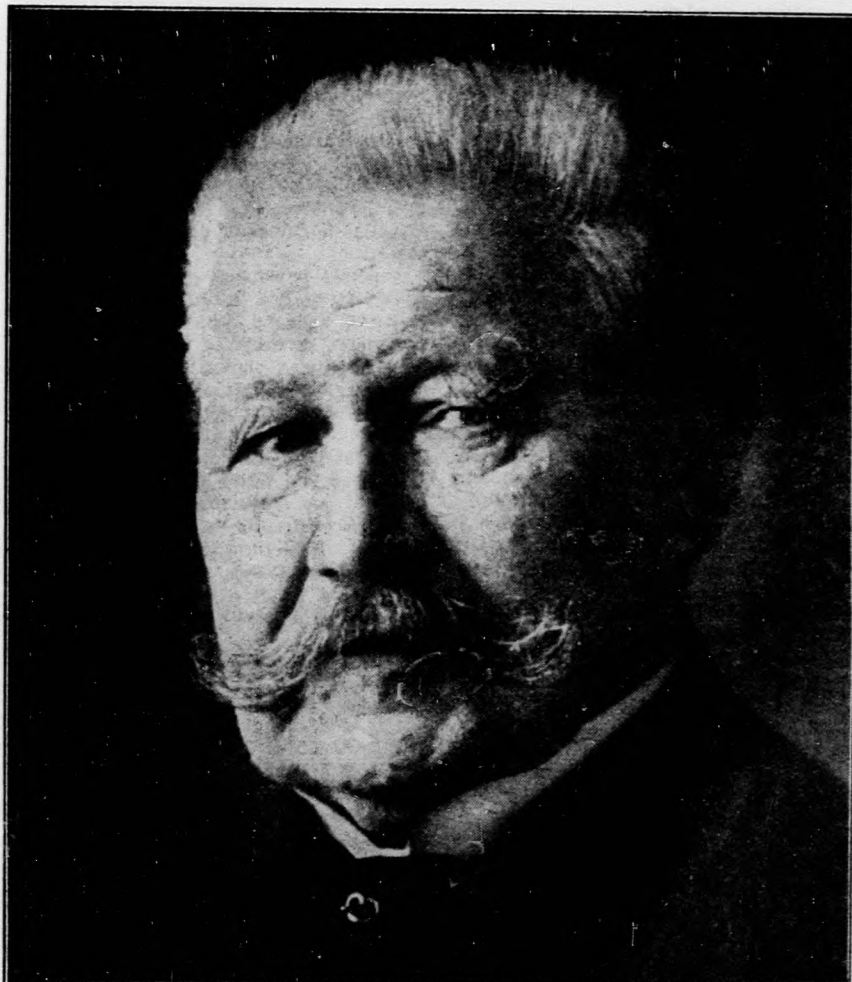
A nagy német nemzet temetett. A teuton őserdő legnagyobb tölgye dőlt ki *Hindenburg* tábornagy elmúlásával. Csodálatos idők csodálatos legendáinak sorozata az ő hatalmas élete folyása. Nemzetének három sorsdöntő harcában vett részt. Mint fiatal alhadnagy meg is sebesült az 1866-iki harcokban, amikor Poroszország legyűrte a Habsburg-uralmat s a győzelmes háború következményeként később a nagy, önálló Német birodalom megszületett. A német-francia háború alatt mint a harmadik gárdaezred huszonhárom éves hadnagya ezrede képviselőjében jelen van *Versaillesben*, a híres tükörteremben, amikor a franciák legyürésével az egyesülés megvalósul. Aztán négy évtizeden át hűségese katonája császárnak s kötelességtudó fia nemzetének. Semmi egyéb. Nyugalomba is vonul mint tábornok, aki dolgát végezte s Hannoverben sétál néhány évet délceg és elpusztíthatatlan öregségben.

Hatvanhét éves volt *Hindenburg*, amikor a világháború kitört. Más ember aggastyán ebben a korban. Ő a német *Toldi Miklós* volt, akit a zászló megvédésére hívott császára és nemzete. És *Hindenburg* engedelmességet. Odaküldték, ahol a legnagyobb volt a veszedelem: az orosz henger elé. S azt elintézte. A mazuri tavakba fojtotta az orosz tulerőt. S ő a *tannenbergi hős maradt*. Akkor már bajok voltak nyugaton, a német stratégia óriásit hibázott, elvesztette a marnei csatát. *Hindenburg* legyőzte a Keletet, Németország megroppant Nyugaton. Azt már ő sem tudta helyrehozni, jóllehet az egész német haderő parancsnokságát reábizták. De állta a helyét. És veretlen is volt Amerika beavatkozásáig. Minden összedől körül. A szövetségi hűség, a polgári társadalom, a megélhetés ele-

mi feltétele, a megalkuvás nélküli hazafiság, csak a front maradt egységes, amelyet *Hindenburg* vezetett. Az megvédte a megpróbáltatásra érett Németország határát.

És elmenekült *Vilmos* császár Hol-

landiába, *Ludendorff* Svédországba és feneketlen felfordulás következett Németországban, amikor *Hindenburg* nyugodtan hazament — Hannoverbe. Olyan tiszta lelkiismerettel, akár *Hunyadi János* a várnai csata után...

Hindenburg tábornagy, a német birodalom elhunyt elnöke

S a tannenbergi hős az elbukott német nemzet megdönthetetlen eszményképe marad továbbra is. A legnagyobb tölgy. A villámhárító. Néhány zavaros év következnek. A gonosz és számító Európa friss sebei, amelyek a német óriáson is kiütözköznek. Aztán megint Hindenburg következnek. A nyolcvan felé jár, amikor államfőnek választják a német szociáldemokraták és a centrum, a katolikusok pártja, de rászavaznak a más pártbeliek is.

És Németország szóhoz jut és erőre kap. Akkor megint szálla lesz a haszonlesők szemében. Mindent elgáncsolnak körülé. Csak a német nemzet önértetét nem lehet. Az fellobban és eget kér. A császár hűséges katonája az államfő, amikor a harmadik német birodalmat mondják ki, amely minden közösséget megtagad az előtte valóval. Csak Hindenburgot nem, aki a császárság képviselője és olyan méltó képviselője a multnak, mint amennyire magasztalt és szeretett megtestesítője a jelennek.

A legnagyobb tölgy kidőlt. Németország temetett. Talán közeli feltámadás követi ezt a temetést. A Hindenburgok megbecsülése mutatja, hogy egy nagy nemzet nem tévedhet, ha nemzeti hősei gondolatában forr össze apraja-nagyja...

Hitler Adolf az új államfő

Augusztus 2-án, csütörtök délelőtt 9 óra 35 perckor, az összes németországi rádióállomások egyszerre félbeszakították műsorukat; ebben a pillanatban érkezett meg a hír *Neudeckből*, hogy az agg elnök, *Hindenburg* tábornagy meghalt.

Németország és vele együtt az egész világ lélegzetvisszafojtva várta a német híreket. Hindenburg több volt, mint akármelyik más államfő, az egész külföld őt tekintette a régi nagy Németország megtestesítőjének és most az összes államok politikusi aggódva gondoltak arra, hogy mi következik, vagy mi következhet Németországban a mai zavaros időkben, miután Hindenburg behunyta szemét. De nem következett semmi zavar. *Hitler* Adolf kormánya már jóelőre számolt azaz, hogy a 87 esztendő *Hindenburg* eltávozhata az élők világából és minden elő volt készítve arra, hogy Németország és vele együtt Európa rendje és békéje meg ne zavartassék.

Alig néhány órával *Hindenburg* halála után már megjelent a kormány rövid, mindössze két szakaszból álló törvénye, amely egyesíti az államkancellári tisztéget az államfő tisztéssel s egyben *Hitler* Adolfot hatalmazza fel arra, hogy helyettesét kinevezzék.

A német nép példás nyugalommal és a vezetősébe vetett teljes bizalommal fogadta azt a hírt, hogy *Hitler* Adolf, az eddigi kormányfő, az új törvény folytán a német nép legfelsőbb vezérévé lett. *Blomberg* tábornok, a német hadsereg főparancsnoka, mindjárt az elnök halála után kiáltvánnyal fordult a hadsereghez, közölte a katonasággal, hogy az Úr megváltoztathatatlan akarata elragadta körülöket azt a férfit, aki a német hadsereget a nagy háború folyamán oly sok diadalra vitte, s egyben felszólította a hadsereg tagjait,

hogy bizalommal és hűséggel álljanak ezentúl a népezer, *Hitler* Adolf oldalán. A német hadsereg már másnap fel is esküdtött az új hadurra.

A nemzetközi közvélemény is megnyugvással fogadta a Németországból érkező híreket és különösen jó hatást tett az a nyilatkozat, amelyet az új elnök *Rothermere* lord lapja, a *Daily Mail* szerkesztője előtt tett.

— Németország a békét akarja, — jelentette ki *Hitler*. — Ha Németországon mulik, nem is kerül háborúra a sor és én a magam részéről leginkább az államok fejgyverkezésének egyenlőtlenségében látom egy elkövetkező háború lehetőségét.

A világ részvéte

Amíg a politikai kérdések Németországban ilyen módon megoldást nyertek, nagyban folytak az előkészületek *Hindenburg* tábornagy temetésére. A német kormány a nagy hadvezért megillető kegyelettel úgy határozott, hogy *Hindenburgot* legnagyobb diadalának színhelyén, *Tannenbergen*, az ott épült hősi emlékműben készített mauzóleumban helyezik örök nyugalomra.

A világ minden államfője és kormánya részvételtjes táviratok tömegével osztozott Németország gyászában. A Kormányzó Úr Ófőméltósága táviratban fejezte ki mély gyászát, s meleg együttérzését. Ugyanakkor meghagyta a Kormányzó Úr, hogy képviselőtében *Hindenburg* temetésén *Kánya* Kálmán külügyminiszter jelenjék meg, továbbá, hogy a magyar honvédség képviselőtében *Kárpáthy* Kamilló, a honvédség főparancsnoka is utazzék ki a temetésre *Tannenbergre*. A 69-es székesfehérvári *Hindenburg-erred* parancsnoka és tisztikarának küldöttsége ugyancsak résztvett a temetésen, amelynek napján, a Kormányzó Úr rendelete folytán, a magyar honvédség minden épületén gyászfátyollal borított nemzetiszínű zászló lobogott.

A német parlament augusztus hó 6-án délben *Berlinben* gyászülést tartott. Az ülés első szónoka *Hitler* Adolf volt, aki kegyeletes szavakkal, a meghatottságtól remegő hangon bucsuztatta el Németország legnagyobb fiát. Kiemelte, hogy *Hindenburg* tábornagy több volt a német nép szemében, mint államfő, a 87 esztendő aggyasztán, aki életének legutolsó napjáig megőrizte teljes szellemi frissességét, a német nép elpusztíthatatlan és mindig megújuló életerejét jelképezte. Neki köszönheti Németország, hogy a háború utáni sulyos időkben sem pusztult el s az ő személye, az ő tekintélye tartotta meg továbbra is a német birodalom egységét.

A nagy temetés

A halott elnököt a *neudecki* kastély halottas szobájában ravatalozták fel és augusztus 6-áról 7-ére virradólag éjfélkor indult el a fátylos gyászmenet *Neudeckből* a körülbelül száz kilométerre fekvő *Tannenbergre*. Az elnök koporsóját hat fekete lo által vontatott ágyu lafettájára helyezték és tábornokok, törzstisztek és három dísz-század gyászkíséretével indult el a menet *Tannenbergre* felé. A menet körülbelül két kilométert haladt, azután egy motoroságyu lafettájára tették át *Hindenburg* koporsóját, a gyászkíséret autóra ült, s július hó 7-én reggel, a hajnali órákban már meg is érkezett *Tannenbergre*.

A tannenbergi nagy temetés több, mint egy negyedmillió ember részvétele mellett folyt le. *Hindenburg* tábornagy koporsóját a tannenbergi emlékmű ugynevezett hadvezértornyában helyezték el és a gyászszertartás kezdetekor innen hozta le a német birodalmi hadsereg nyolc törzstiszte a tábornagy koporsóját az emlékmű udvarára.

Az első gyászbeszédet dr. *Dohrmann*, evangélikus tábori püspök mondta, azután *Hitler* Adolf, a német nép vezére lépett a szónoki emelvényre és ő bucsuztatta el családjától, *Hindenburg* ezredes-től és annak feleségétől, valamint a német néptől az elhunyt tábornagyot.

A beszédek után a német hadsereg nyolc tisztje emelte vállára a koporsót, hogy visszavigye a hadvezértornyba, ahol két hétre közszemlére teszik ki. A torony bejáratánál a világháború másik legendás tábornoka, *Mackensen*, a volt német trónörökös, *Vilmos* és *Vilmos Ágost* főhercegek várták a koporsót, hogy utóljára még egyszer elbucsuzzanak *Hindenburg* tábornagytól.

A budapesti német követség a Deák-téri evangélikus templomban augusztus hó 7-én gyászistentiszteletet szolgáltattott *Hindenburg* tábornagy emlékére. A gyászünnepélyen a német követség személyzetén kívül megjelentek a Kormányzó Úr, *József* és *József Ferenc* királyi hercegek, *Gömbös* Gyula miniszterelnök és sokan mások.

A Kormányzó Úr hadparancsot adott ki a honvédség részére, amelyben méltatta *Hindenburg* tábornagy érdemét és az egész honvédség részére hatnapos gyászt rendelt el.

A tábornagy életrajza

Hindenburg vezértábornagy élete 64 éves koráig semmi rendkívül eseményt nem tartalmazott. Olyan volt, mint a német katonacsaládok fiainak az élete általában. 1847 október 2-án született *Posenben*, édesapja őrnagy volt s a fiát is katonai pályára nevelte. Résztvett az 1868-as porosz-osztrák háborúban, jelen volt az 1870—71-es porosz-francia háborúban és ott volt akkor is, amikor *Versaillesben* a német birodalom egységét kikéltették. Mint a német vezérkar tagja, stratégiai okokból ő akadályozta meg azt, hogy a keletporoszországi határon lévő *Mazur-tavak mocsarait lecsapolják*, miután rendkívül sokat foglalkozott egy orosz-német háború lehetőségével és világosan látta ezeknek a mocsaraknak a harcászati fontosságát.

1911-ben rendelkezési állományba helyezték, s csak a háború megindulásakor hívták vissza az aktív szolgálatba, hogy az Oroszország ellen küzdő német hadsereg parancsnokságát reábizázzák. Ettől az időponttól kezdve *Hindenburg* neve európai fogalomná vált és tekintélyét még a háború elvesztése sem volt képes csökkenteni. 1924-ben, a német birodalom legzavarosabb idejében a német köztársaság elnökévé választották és jellemző, hogy második megválasztása idejében, 1931-ben, *Hindenburgot*, a császárhű katonát, épen a német szociáldemokrata párt hathatós támogatásával választották meg, mert még ez a párt is, amelynek politikai világnézete szöges ellentétben állott a tábornagyéval, belátta, hogy csak *Hindenburg* óriási tekintélye képes a német állam rendjét a teljes felborulástól megmenteni.

Hindenburg tábornagy halotti maszkja

BELPOLITIKA

Baross Gábor a gönci kerület országgyűlési képviselője

A gönci választókerületben Baross Gábor, a Nemzeti Egység Pártja jelöltje, több mint tizezer aláírást kapott, ellenfele Perley Lajos, a Független Kisgazdapárt jelöltje pedig be sem nyújtotta ajánlási ívét, úgy, hogy Baross Gábor a gönci kerület egyhanguan megválasztott képviselője lett. Az egyhangú választás híre nemcsak a kerületben, hanem a politikai életben osztatlan örömet keltett.

Marschall Ferenc államtitkár ünneplése

A Nemzeti Egység Pártjának földmivelésügyi főcsoportja július 31-én este Marschall Ferenc földmivelésügyi államtitkárt ünnepelte vacsora kere-

tében, melyen Sztranyavszky Sándor, a párt országos elnöke és a kormánytagjai közül Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter és Imrédy Béla pénzügyminiszter is megjelent a párt tagjain és a főispánokon kívül.

A vacsora során Sztranyavszky Sándor köszöntötte fel Marschall Ferencet.

— A baráti érzés hozott össze bennünket ma este, — mondotta többek közt — hogy baráti szeretettel köszöntsünk egyet baráti sorainkból. A magyar földet kell védelmezned, amely föld soha, még a mai nehéz időkben sem lesz áru, soha nem lesz portéka, bármilyen nehéz körülmények közé kerüljön is a magyar gazda. A magyar föld a legnehezebb körülmények között is csak alap lehet, amelyen ezer esztendőn keresztül élt és állt a magyar.

Hosszantartó éljenzés és taps követte Sztranyavszky Sándor szavait, majd Marschall Ferenc halálával emlékezett meg a baráti érzéseknek megnyilatkozásáért. Az agrárgondolat — mint mondotta — egyet jelent a béke gondolatával, mert az igazi béke künn a barázdákon születik, ahol senkisé zavarja a szántó-vető nyugalomát, s ebben az országban mindenkinek lelkesednie kell az agrárgondolatért. Végül megemlékezett tanítómesteréről, Darányi Ignácra, akitől azt tanulta, hogy az agrárpolitika két gondolon nyugszik. Az egyik emberi — megőrzi a föld jövedelmét; a másik nemzeti — megőrzi a magyar földet.

Az egybegyűltek hosszasan ünnepték Marschall Ferenc államtitkárt.

R. Tyler jelentése . . .

R. Tyler, a Nemzetek Szövetségének megbízottja, elkészítette jelentését az országnak az idei második évnegyedi pénzügyi helyzetéről. A jóakaratu,

Hitler Adolf, az új német államfő

de szigorúan tárgyilagos idegen szem ebben a jelentésben az államháztartási helyzet jelentékeny javulását állapítja meg és elismerését is fejezi ki a kormánynak Magyarország kedvező pénzügyi helyzetéért. Az általános gazdasági helyzetet azonban R. Tyler már nem látja annyira rózsásnak, amit úgy fejez ki, hogy az „általános költségvetés javulása nagyobb, mint az általános gazdasági helyzeté.” Ezt, sajnos, mindenki tudja Tyler jelentése meg is mondja miért: mert az ipar helytelen kiviteli árpolitikája a belföldi fogyasztást sújtja. Meg hogy: a kivitel emelkedett, de a devizabehozatal mégsem nő. Folyton visszatérő megállapítások. Negyedévről-negyedévre, évről-évre. Vajjon meddig? Nem hihetjük, hogy az okos szó és józan belátás lennének a legnagyobb ellenségek, akik soha nem fognak találkozni . . .

Hindenburg pályafutása képekben

Balról-jobbra: Hindenburg, mint kiskadét; hadnagy az 1866-iki háborúban; szárnysegéd a 1870—71-iki háborúban; kapitány; tábornok 1897-ben és tábornagy a világháborúban.

Országos gazdaggyűlés lesz Budapestén az őszi termény- kiállítással kapcsolatban

Az őszi folyamán rendezendő országos gyümölcs- és termény exportkiállítás a minőségi termelés vizsgája lesz. Hangsúlyozza ezt az a körülmény is, hogy a kiállításon csakis olyan termények vehetnek részt, amelyek előzetes, szakszerű vizsgálatok alapján az előírt minőséget elérik. Kivitelünk fokozását és ezáltal mezőgazdaságunk fellendítését csupán az esetben érhetjük el, ha olyan minőségű és olyan fajtájú terményeket termelünk, amelyek a külföldi ízlésének megfelelnek és amelyek a speciális magyar klíma- és talajviszonyok következtében különösen kedvezésnek örvendenek a nyugati fogasztó piacokon.

Az utóbbi időben úgy az agrárintézmények, mint a termények értékesítését végző kereskedelem és természetesen az illetékes kormánytényezők minden eszközzel arra törekednek, hogy a minőségi termelés fontosságát a köztudatba vigyék át. Nem volna teljes az őszi exportkiállítás, ha a látogató gazdaközönségnek alkalma nem nyílna a szemléltető bemutatás mellett közelebbről megismerni azokat a szempontokat, amelyeket a gazdálkodásnál feltétlenül figyelembe kell venni, hogy exportra alkalmas terményeket minél nagyobb tömegben termelhessenek.

A minőségi termelésnek a helyes talajművelés és nemesített vetőmag használatán kívül elengedhetetlen feltétele, hogy a talajban a növény számára a legkedvezőbb feltételeket biztosítsák, mert ha nem találja meg azokat a tápanyagokat, amelyekre testének felépítésénél szüksége van, úgy minden munka kárba vész.

Zsilinszky Gábor m. kir. kormányfőtanácsos, a TESz társelnöke vetette fel az eszmét, hogy a kiállításra felutazó gazdaközönségnek egy nagyszabású szakgyűlés keretében nyújtsunk alkalmat, hogy a talaj-erőfenntartás kérdésével foglalkozhassék, különös tekintettel a kiviteli termény minőségére. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, az Országos Mezőgazdasági Kamara és a Faluszövetség az eszmét igen életrevalónak találták és elhatározták, hogy a három testület október 3-án a Köztelken (Köztelek-utca 8.) nagyszabású gazdaggyűlést fog tartani, amelynek a talaj-erőfenntartás volna az egyetlen tárgya. A gyűlésen a legkiválóbb szakférfiak fogják ismertet-

ni a kérdés lényegét és fontosságát.

A Faluszövetség, amely minden eszékört megragad, hogy a gazdatársadalmon segítsen, örömmel vállalkozott a közreműködésre és már most felhívjuk a gazdák figyelmét a gyűlésre és kérjük, hogy azon minél számosabban jelenjenek meg.

A terménybemutatón a gyakorlatban fogjuk láthatni, hogy a talajnak tápanyaggal való helyes ellátása milyen fontos kérdés és hogy milyen eredményeket hoz. Igen sok gazda van, aki teljesen tájékozatlan ebben a kérdésben és azt hiszi, hogy a sajnos igen gyakran gondatlanul kezelt, eső által kilugozott istállótrágya alászántásával

eleget tett a talaj tápanyag-szükségletének pótlására. Nagyon csodálkozik azután, ha a csépléskor üresen maradnak a zsákjai. Ma már tudományosan megállapított tény, hogy az egyes gazdasági növények különféle módon használják fel a talaj tápanyagait és közismert dolog az is, hogy hiába van például sok foszfor a talajban, ha nincs elég nitrogén, mert a növény a táplálék felvételénél mindig ahhoz a tápanyaghoz igazodik, amelyből legkevesebb van a talajban. Szükséges tehát, hogy az egyes termények egyenleg kezeltesseken és az istállótrágya mellett az egyes tápanyagok szükség szerint külön is pótolassanak. Ezt hívják gazdaságos talajerő-fenntartásnak. Egyéb tényezők mellett ez az alapkövetelménye a minőségi termelésnek és ez adja meg az időszzerűségét a tervezett szakgyűlésnek.

Rendelet a gazdavédelmi intézkedések kiegészítése tárgyában

A hivatalos lap augusztus 5-iki számában tette közzé a kormány a gazdaadós hitelezői részére letétszámlára befizetett összegek felosztásáról és a gazdatartozásokra vonatkozó egyéb rendelkezések értelmezéséről, kiegészítéséről és módosításáról kibocsátott 7100 1934. M. E. számú rendeletét, amelynek lényegesebb rendelkezései a következők:

Kimondja, hogy a haszonélvezetben álló ingatlanok jövedelmét is a tulajdonos jövedelmeként kell számbavenni, a béreséplésből és bérszántásból eredő jövedelmet pedig teljesen figyelmen kívül kell hagyni, vagyis nem kell nem mezőgazdasági forrásból eredő jövedelem gyanánt számításba venni. Ha a védettség iránti kérelmet a most mondott rendelkezésekkel ellentétben álló indokból a bíróság elutasította, illetve a védettségre vonatkozó feljegyzést törölte, az érdekelt gazdaadós 30 napon belül újból kérheti a bíróságnál a védetté nyilvánítást.

A pénzügyminiszter különös méltánylást érdemlő olyan esetben, amelyben valamely ingatlan csak azért nem volt védetté nyilvánítható, mert a tulajdonosnál a személyi előfeltételek annakidején nem forogtak fenn, a tulajdonos halála esetén az özvegy vagy a leszármazó örökös javára — amennyiben az ilyen örökösnél a személyi előfeltételek is már fennforognak — ugyanolyan mérvű kamathozzájárulást engedélyezhet, amilyennek védett birtok esetében volna helye. Az ilyen kérelmet az illetékes helyi bizottság útján kell előterjeszteni.

Az olyan ingatlanra, amely védett birtok volt, a gazdarendelet végrehajtási korlátozása alá eső követelések

behajtása céljából az évi szeptember 30-ika előtti időre árverést kitűzni nem lehet, a már kitűzött árverést pedig e határnapot követő időre, de legfeljebb október 31-ig kell halasztani.

A védett birtokos az 1933 október 24-étől 1933 december 31-éig terjedő időben esedékessé vált kamatokat (annuitásokat) pótlólagosan október 15-éig fizetheti meg.

Tekintettel arra, hogy a szőlőbirtok csak az év későbbi időszakában hoz jövedelmet, mint a másként mivel ingatlan, a rendelet kimondja, hogy az olyan gazdával szemben, akinek jövedelme túlnyomórészt szőlőbirtokból ered, a bíróság elemi csapás esetében az árverést az elemi csapást követő év december 15-ig tarthatja függőben, amennyiben pedig elemi csapás okából vagy más, méltánylást érdemlő okból szőlőbirtokos terjeszti elő a védettség törlésének felfüggesztésére irányuló kérelmet, a bíróság a védettség törlésének elrendelését december 15-ig függesztheti fel.

Végül az aszálykár sújtott vidéken az ilyen kárt szenvedett gazdaadósok érdekében lehetővé teszi a rendelet, hogy olyan esetben, amelyben az előírt fizetések elmulasztása miatt kéri a védettség törlésének elrendelését, ezt a bíróság legkésőbb december 15-ig függőben tarthassa.

ELADNÉK:

Eladnék 16 hektoliter 1933. évi bort, literenként 60 fillérért; 18 hl 1932-est á 80 fillér; 26 hl 1930-ast, á 80 fillérért, helyben átvéve. Cim: Szalmayer Gyula ny. tanító, Somlószőlős (Somlóhegy), Veszprém-m.

40 éve a világot uraló eredeti angol THE CHAMPION és Láng kerékpárokat havi 16 és 20 pengős részletek. Kerékpáralkatrészeket nagyban gyári árban.

Külső gumi 5.80, belső 1.50, pedál párja 2.50, sárvédők 1.50. Láng Jakab és fia kerékpárnyakkereskedés Budapest, József-körút 41. Képes árjegyzék ingyen.

A sziámi királyi pár Budapesten

Prajadhipok király, Sziám szuverén uralkodója és felesége augusztus hó 7-én este, Budapestre érkezett.

Tíz óra előtt már rendőrkordon zárta körül a zászlódiszba öltözött Kelti pályaudvart. Negyed 11 óra előtt egymásután érkeztek a kormány tagjainak autójai. Elsőnek Gömbös Gyula miniszterelnök szállt ki kocsijából. Pontosan 10 óra 17 perccor felharsant a pályaudvar előtt a kürtjel, amely a Kormányzó Ur jövetelét jelezte. A következő másodpercben a zenekar a Himnuszt intonálta. Alig hangzottak el a Himnusz utolsó akkordjai, amikor a Kassa felől jövő különvonat begördült a pályaudvar üvegterete alá. Ebben a percben a zenekar a sziámi Himnuszára zendített. A vonat megállott és a különkocsi ajtajában megjelent a sziámi király. Prajadhipok király gvors léptekkel szállt le a kocsiról és egyenesen Horthy Miklós Kormányzó Urhoz sietett. A két államfő kézfogással üdvözölte egymást. Közben leszálltak a különkocsiról a sziámi királyné, két királyi herceg és a király egész kísérete. A bemutatkozások formáságai következtek ezután, majd a Kormányzó Ur jobbán a sziámi királlyal megindult a kijárat felé. Kint az előcsarnok előtt először Horthy Miklós szállt be a rájuk várakozó autóba. Utána a jobbán foglalt helyet Sziám uralkodója. Az autó elindult, hogy Prajadhipok királyt a Dunapalotában lefoglalt szállására vigye. Az első kocsit után egymásután csatlakoztak a király kíséretének autói. Kint az utcán

a nagytömegben összegyűlt közönség lelkes éljenzéssel köszöntötte a királyi vendégeket.

Prajadhipok király és kísérete a Dunapalotában szállt meg. Az egész

második emeleti lakosztályt, huszonegy szobával foglalták le részükre. Fent az emeleten a király hálószobája előtt és lent a Dunapalota kapujában katonai díszőrség áll.

A IV. pályázat eredménye

A Vasárnap negyedik pályázatára — amint annak idején jelentettük — 151 olvasónk küldötte el munkáját. (Özv. Mészáros Jánosné Szécsényből elkésve jelentkezett, neve ezért nem szerepelt a névsorban.)

A pályázóknak a kikötött feltételek szerint öt parancsot kellett kiválogatniok, még pedig úgy, hogy a parancsokban foglalt intézkedések valóban hathatósan könnyítsenek a földmivelő nép mai sivár sorsán. A rendelkezések teljes száma eléri a nyolcszázat, közülük azonban mindössze tizenöt-husz parancscsoport emelkedik a többi fölé, egyrészt jelentőségénél, másrészt általánosabb jellegénél fogva, ami azt jelenti, hogy az idetartozó parancsokat a pályázók jelentékeny része magáévá tette.

A szóbanforgó tizenöt-husz parancscsoport a falvak mai szomorú helyzetét, ebből táplálkozó keserű hangulatát és a tárgyilagos ember számára teljességgel érthető kívánságait tükrözi és foglalja össze. Nem kutatjuk ezalkalmmal, hogy helyes-e, okos-e valamennyi parancs, hogy egyikének-másikának forrása nem a tájékozatlanság, félreértés vagy emberi gyöngeség; mi most, a bírálati jelentés kapcsán, csupán megállapítjuk, hogy a falvak többségének hangulata ma valóban az, ami a beküldött parancsokból lesűrhető, hiszen ezeket a rendelkezéseket — jelentéktelen kisebbségtől eltekintve — falusi kisemberek szerkesztették, akik pályamunkáikban és a legtöbb esetben nemcsak a maguk, hanem gazdatársaik véleményét is le-rogzították.

Mindezeknél fogva a hatalmas pályázati anyagnak alább következő összefoglalása rendkívül értékes utbaigazitással szolgálhat mindazok számára, akik komoly érdeklődéssel viselkednek a magyar földmivelő mai lelki helyzete iránt. Megjegyezni kívánjuk, hogy a parancsok egymásutáni sorrendje egyszersmind rangsor; azaz minél előbb áll egy-egy parancs, annál több pályázó vette fel rendelkezési közé.

Olcsóbb iparcikkeket, jó értékesítést!

A pályázók zöme az agrárrolló problémáját szeretné megoldani: meg kell szüntetni a mezőgazdasági termékek és az iparcikkek ára között fennálló gyilkos aránytalanságot, még pedig a

következő intézkedésekkel: a kartelek megrendszabályozásával vagy megsemmisítésével; az ipari árnok leszállításával; az iparcikkek árának a terményárakhoz mért megállapításával; kartelen kívüli gyárak felállításával.

Másfelől a mezőgazdasági termékek jobb árát és megfelelőbb értékesítését sürgetik a pályázók és ezt az alábbi rendelkezésektől várják: a termelési költség és a gazda hasznának megállapítása; gabonaárak minimalása (A búzára nézve már megvalósult. A szerkesztő); a gabonaáraknak a termelési költségekhez és az iparcikkek árához igazodó megszabása; 18—20—25 pengős buza-, 20 pengős rozsár életbeléptetése; a budapesti tőzsdei áraknak érvényesítése a vidéken; a termelői és fogyasztói árak közelebb hozása. a közvetítő kereskedelem kiküszöbölése vagy a közvetítői haszon tíz százalékos maximálása révén; mezőgazdasági termékek állami értékesítése; rendelkezés abban az irányban, hogy mezőgazdasági terméket bel- és külföldön csakis szövetkezetek értékesíthetnek; a mezőgazdasági export jelentékeny támogatása annak fokozása érdekében; végül a külföldi piacoknak megnyitása — kisteremelő előtt is.

Mindezek a kívánságok a háborút követő idők új szellemében fogantak és kényszerrendszabályokat, hatósági

József Ferenc királyi herceg leányát, Margit királyi hercegnőt (jobbról) az elmult héten cserkészleánnyá avatták.

Lévay József költő szobrának leleplezése a Miskolci Hét ünnepségeinek keretében

A „János vitéz“ szereplői Ócsárdon

Az ócsárdi ifjúság május hóban fényes sikerrel adta elő a „János vitéz“ című daljátékot. A szöveget és a dalokat ifj. Szilvási István kántortanító tanította be teljes hozzáértéssel

beavatkozást sürgetnek a gazdasági élet széles területein. Csupán egyetlen pályázó akadt, akiben még él a magyar földmivelő oly sokszor idézett szabadságvágya; parancsa, amely — fájdalom — idejét multá, így hangzik: „Adják vissza a termelő szabadságát, hadd termelje azt, amit akar.“

Adósságrendezés, hitel és pénzügyi kérdések.

A pályázók nagy része az önhibáján kívül, a válság miatt bajba sodródott gazdaadósok sorába tartozik és természetesen mindent elkövetne, hogy ezen a téren magának és osztálytársainak komoly segítséget nyújtson. A legtöbbször visszatérő parancs az adósságok devalorizálására, azaz a mai termény-, vagy ingatlanárakhoz mért megállapítására vonatkozik (például: aki évekkal ezelőtt 100 mm. buza árát vette kölcsön, ma is 100 mm. buza árával tartozzék); mások kamatcsökkentést kívánnak és a tőketörlesztést felfüggesztenék a jobb idők megérkezéig; sokan a rövidlejáratú kölcsönöknek hosszulejáratuakká való átalakításában vélik felfedezni az orvosszert; akadnak olyanok, akik a földre adott váltókölcsönöket adóslevél-tartozásokká szeretnék átváltoztatni; a pályázók jelentékeny része azonban egészen radikális intézkedéseket tenne, így az adósságok 25—40—50—75 százalékát egyszerűen törölnék (közöttük van olyan, aki csak a 6 évnél idősebb tartozásokra gondol, egy másik csupán a 40-szeresen felül eladósodott 10 holdon aluli gazdaadóst részesítené ebben a kedvezményben, végül egy harmadik a tartozás 25 százalékát eltörölné, a fennmaradó 75 százalékot pedig terményben fizetné); több pályázó a magas kamatok lefizetése arányában törölné a kölcsöntőke bizonyos részét;

akad olyan pályázó, aki csak a váltótartozások felét törölné; de a legradikálisabb pályázók valamennyi jelzőlogos adósságot illetőleg általában minden adósságot egyetlen tollvonással eltüntetnének; sokan a kezesekeket felmentenék a jótállás jogi következményei alól; mellőznék a végrehajtásokat és az önhibáján kívül bajbajutott gazdaadós elárverezett ingóit és ingatlanát visszajuttatnák a tulajdonosnak; végül ebbe a csoportba tartozik a következő két kívánság: 1. a földreformos földek terheit terményekben fizethessék az érdekeltek; 2. az eladósodott gazdáknak a bank csináltasson ingyen trágyatelepet, ugyanis elég kamatot fizetett a gazda.

Az adósságrendezés megoldatlan és rendkívül sok nyugtalanságot okozó kérdésén kívül a pályázók hitelügyi rendelkezéseket is életbe léptetnének; így a Nemzeti Bankon kívül minden más pénzintézetet megszüntetnének; az uszora ellen hatályosabb intézkedéseket tennének és a bankokat, takarékpénztárakat szigoruan megrendszabályoznák; megszerveznének egy nagy mezőgazdasági bankot; belső kölcsön felvételét vennék keresztül; elrendelnék, hogy minden pénzintézet tartaléktőkéje felét kamatmentesen bocsássa a mezőgazdaság és kisipar felségélyezésére; állami kölcsönt nyujtanának a földreformos földekre; külföldi kölcsön felvételét szorgalmaznák a gazdák számára; végül egy pályázó elrendelné, hogy a tőke 20 százalékánál magasabb haszonnal ne dolgozhassék.

A pénzügyi intézkedések közt szerepel a kibővítés, azaz több bankjegy bocsátása; az aranyékszerek elrekvirálása bankjegyfedezet céljára; a pengő belső és külső értékelése között mutatkozó különbség eltüntetése; in-

atlanfedezetű pénzrendszer bevezetése; a bankbetétek valorizálása és szigorú intézkedések a külföldön elhelyezett tőke visszahívása érdekében.

A pályázati jelentés közlését jövő heti számunkban folytatjuk.

(m. e.)

Törlik a telekkönyvekben a régi apró követeléseket

A törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvény felhatalmazta az igazságügyminisztert, hogy a telekkönyvben 1914 január elseje előtt bejegyzett tehertételek törlesztését rendelettel szabályozza. E felhatalmazással élve, az igazságügyminiszter most elrendelte, hogy azokat az 1914. év előtt jegyzett és átértékelés alá nem eső, vagy nem valósággal aranyban, aranyértékben, vagy egyébként értékálló módon kielégítő követeléseket, amelyeknek tőkeösszege pengőértékre átszámítva a 25 pengőt nem haladja meg, a telekkönyvben hivatalból törörlék. Megjegyzendő, hogy a 25 pengőt meg nem haladó követelés erejéig jelzalogot újabbban a telekkönyvbe már be sem lehet jegyezni.

Ünnepi és filléres vonatok

Az államvasutak igazgatósága közli, hogy az alább megjelölt napokon a következő különleges kedvezményű vonatokat indítja:

Augusztus hó 11-én Madách-vonatok:
Budapestről Szegedre. A menettérty jegy ára 4 pengő. Felszállás Cegléd, Nagykőrös és Kecskeméten is. Menettérty díj 3.40 pengő. Szombathely és Sopronból Szegedre, utközbeni felszállás Pápa, Győr, Komáromban. A menettérty jegy ára Szombathelyről és Pápáról 7.70 pengő, Sopronból 8.20, Győrből és Komáromból 6.20 pengő.

Augusztus hó 12-én Madách-vonatok:
Budapestről Szegedre. Menettérty jegy ára 4 pengő. Pécs, Kaposvár és Szekszárdról Szegedre. A menettérty jegy ára Pécsről 7.40 pengő, Kaposvárról és Szekszárdról 6.90 pengő. Kalocsa, Kiskunhalas, Baja és Szentestől Szegedre. A menettérty jegy ára Kalocsa, Kiskunhalas és Bajáról 4 pengő, Szentestől 2.20 pengő. Ezeknél a vonatoknál a menettérty jegyekkel együtt a szegedi „Madách-előadások“ igazolványát is meg kell váltani.

Augusztus hó 12-én Filléres gyorsvonat: Miskolcra. Ózd és Bánsvéréről Miskolcra. A menettérty jegy ára 1.30 pengő. Debrecenből Miskolcra. A menettérty jegy 3.10 pengő. Hatvan, Gyöngyös és Egerből Miskolcra. A menettérty jegy ára Hatvanból 2.60 pengő, Gyöngyösről 2.40 pengő. Egerből 1.80 pengő. A fenti három vonatonál a „Miskolci Hét“ igazolványának a menettérty jeggyel való egyidejű megváltása kötelező.

Augusztus hó 12-én Filléres gyorsvonat: Pécs és Kaposvárról Fonyód és Keszthelyre. A menettérty jegy ára Pécsről Fonyódra 3.50, Pécsről Keszthelyre 4, Kaposvárról Fonyódra 1.30, Kaposvárról Keszthelyre 2 pengő.

Ne feledjünk, trianoni magyarok!

Ebben az évben husz esztendeje annak, hogy az egész világra mérhetetlen szerencsétlenséget zudító világháború kitört. Ma már csak kézleggyintéssel kísért keserű sóhajjal emlékezünk rá. A férfiak, akik részt vettek benne, nagyrészt megöregedtek és beszélni sem szeretnek róla, az azóta felnőtt fiatalság pedig olyan közönyösen emlegeti, ha szóba kerül, akár mi a vízözönt, vagy Szodoma pusztulását. Az embereket inkább a ma bajai és gyötrelmei foglalkoztatják és teszik elkeseredetté, ami viszont érthető is.

De nem árt néha mégis egy kissé visszatekinteni, mintahogy a világ legtöbb lapja teszi is ebben az évben. Mert ne felejtsük, a mai bajok óriási részének mégis csak a háború volt a szülőanyja, s a háborút követő erőszakos békekötések az okai napjainkban is.

S ha Európa összes államai, köztük már a győztesek is, fokozottan kezdik érezni a pusztító világháború következményeként nyakunkba szakadt gazdasági válságot, mennyivel inkább érezhető ez a szörnyűséges elnyomorodás a mi végsőkig lecsontított és agyonanyagotott hazánkban!

Vegyük csak sorra ismét és ismét és ne feledjük, hogy mit jelentett nekünk a háború, s mi szakadt reánk annak olyan befejezésével, aminőt a világ hatalmasai diktáltak reánk.

A magyar katonák, óriási részükben a magyar falvak dolgozó és kenyérkereső férfiai, elindultak a vérszes lövészárkba zengő énekszóval és magyar virtussal, s ott meg is állották a helyüket ezer halállal szemben, csak azt nem tudták, hogy miért. Mert a magyar népek, azonkívül, hogy fiai a legfelsőbb hadur parancsának engedelmeskedtek, semmi más célja a háboruban nem volt.

Mi senkinek egy ugarát, egy tehenét vagy lovát nem akartuk. Mi Európa békéjéért küzdöttünk, amelyet mások robbantottak fel.

S az áldozatok mégis mi lettünk. Hazánkat szétlépték, mint a rongyot. Gyönyörű történelmi multu területeink a szerb és oláh bocskor s a cseh csizma kapcaruhái lettek. Jöttment bitangok törülük a lábukat beléjük.

Mi meg, a csonka hazában maradtak, már kezdünk is beleunni a sok meddő és hiábavaló küzdelembe, amikor látván látjuk, hogy minden becsületes munkánk, minden igaz emberi törekvésünk hiábavaló, mert a saját zsirunkba fullasztanak, akik előbb a kezünket és lábunkat vagdoszták le, hogy tehetetlenek legyünk.

Nos, jó ezt tudni, s egy pillanatra sem szabad feledni, magyar testvérem!

Mert nem az ám a fontos elsősorban, édes, hajnaltól napestig foglalatokódó atyámfia, hogy a te falud megmaradt, s hogy abban megvan a házad, a földed, az ökröd, lovad, disznód, baromfid, meg minden terményed. Hanem az, hogy mégis mindennek ellenére úgy a falhoz vagy csapva, mint a keményre főtt borsó, a bukszád meg olyan üres, hogy a molyok tarthatnak udvari bált benne.

Ez pedig igen nagyon öreg hiba. Mert te megadod a földnek, ami illeti, az meg visszafizet neked a jó Isten segédelmével. Az állataid is növekszenek, gyarapszanak. És jórészt tul is adsz mindeneden. Csak éppen látszata nincs a végén.

És állsz értelmetlenül és nekibusultan, hogy ennek a veszekedett és felfordult állapotnak éppen pont te vagy a legjobban kifosztott áldozata, amiben igazad is van.

De ha öreg vagy, aki ott voltál és beszélni sem szeretsz róla, ha pedig ifju vagy és értelmetlenül szemléled a gonosz eseményeket, amelyek megmagyarázhatatlanok előtted, akkor csak egy tanácsunk lehet: beszéljünk a háborúról, s annak szomorú és igaztalan következményeiről.

Beszéljünk róla! Mondjunk el mindent, idézzünk fel minden gonosz álmot, hogy ne feledjünk!

Ne feledjünk, trianoni magyarok!
Az igazság, az élet joga beszéljen belőlünk! Ezt akarjuk, s ezt célozzuk ebben a most következő cikksorozatunkban.

MÉZES JÁNOS

Jóval kevesebb az idej buzavilágfermés, mint a favalyi

A római nemzetközi mezőgazdasági intézet közlése szerint az európai buzatermés az idén nem éri el a 400 millió mázsát, míg a mult év bőséges buzatermése 470 millió mázsa volt. Az orosz terméseredményekről hiányoznak a pontos adatok, a vélemény mégis az, hogy Oroszországban jó közepes lesz a termés és némi felesleg is marad kiviteli célokra.

Az Egyesült Államokban előreláthatólag igen gyenge lesz a termés, mögötte marad a tavalyi mennyiségnek is és nem lesz elegendő a belföldi szükséglet fedezésére. Kanadában a tavalyi közepes termésnél jobb termést várnak, amely azonban mégsem fogja elérni az utolsó öt év átlagát.

Az ázsiai buzatermelő államok legnagyobb részében a buzatermés jobb, mint mult évben. Végeredményben tehát az idej buzatermés messze alatta marad a mult évinek és a régi buza-készletek erős igénybevételére lesz szükség.

Jó hangszeren játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán olcsón Reményi országos híru hangszertelepén vásárolhat: Budapest, VI./15., Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

Egy 62 méteres torony romjai.

Az oppelni városháza 62 méter magas tornya beomlott. Emberéletben — csodálatos módon — nem esett kár. Képünk a romokat mutatja be.

Hat millió ember halt éhhalált az orosz paradicsomban

Az angol felsőház legutóbbi ülésén *Canterbury* érseke megrendítő képet festett az oroszországi éhínségről. Különösen Dél-oroszországban volt az éhínségnek rengeteg áldozata. Az érsek szerint egyedül Dél-oroszországban 6 millió ember pusztult el éhhalállal. Egyetlen városban, melynek 240.000 lakosa van, 40.000 ember halt meg éhezés következtében. Sok helyen a lakosság macska- és kutyahusból él és a lóhús már csemegészámba megy. Vannak olyan községek, ahol már alig várják a tavaszi hónapokat, amikor *egérrajok* lépnek fel s az egerek husával táplálkoznak. Az érsek közölte, hogy mindezeket az állításait a birtokában levő fényképekkel igazolhatja. Vannak fényképfelvételei az utcákon heverő holttestekről és jelenetekről, amelyek az utca kövezetén haldokló éhezőkről készültek.

A Szent István-hét

Az idei Szent István-heti ünnepeket, csakugy, mint tavaly, a *Magyar Anyák Ünnepe* nyitja meg, amelyet augusztus hó 17-én tartanak meg a budapesti Újváros-házán.

Nem hiányzik az idei ünnepekből az idegeneket mindenkor megkapó ünnepélyes zenei őrségváltás és az Országzászlónál a hagyományos emlékező és emlékeztető *térzene* sem. A nagy magyar nap hazafias és vallásos jelentőségét ezenkívül az *előadások egész sorozata* is hangsúlyozni fogja. A rendezőség a *budaörsi passiójátékokat* is belekapcsolta az ünnepek sorozatába. A magyar zene ugyancsak nagy szerepet kapott Szent István hetében. Augusztus 19-én virágdiszes *csónakfelvonulás* lesz a Dunán. A sportélet kiemelkedő eseményei is ezeken a napokon fognak lezajlani. A lövészenyeket kedvelőket a *Szent István-díj* lefutása, a többi sportbarátot a *magyar-olasz atlétikai mérkőzés*, a *Nemzetközi Teniszverseny*, a *Move- és a magyar-olasz cselebverseny* fogja szórakoztatni.

A magyar tehetség és a magyar művelődés a kiállítások egész sorában mutatkozik be a külföldnek. Az *Országos Iparművészeti Társulat* a magyar alkotó iparművészek könnyedségét és ötletességét sorakoztatja fel a *Györgyi Kálmán Emlékiállítás*on és *Állandó Mintakiállítás*on. A vidék egészségügyét megjavító nevelést szolgálja az *Egészségügyi Propagandakiállítás*. Nagyon érdekesnek ígérkezik a *Nemzeti Szalonban* megrendezendő *Östehtészek Kiállítása* is. Természetesen a látóvalók központjában ezidén is a világhírű *Gyöngyösbokréta* áll.

Augusztus hó 20-án reggel 8 óra 30 perckor indul meg a Szent Jobbot kísérő káprázatos szép körmenet az ódon Vár utcáin; este pedig gyertyás könyörgő körmenet vonul a Szent Gellért-hegyi szikla-templomhoz.

Szent Istvánkor bárki, bármely külföldi állomásról (határszélről is), minden külön igazolás nélkül *féláron* utazhatik Budapestre. A megváltott egész jegyet meg kell őrizni, mert az szolgál az ingyenes

visszautazásra. Azok az utasok, akik 100 kilométernél rövidebb távolságról érkeznek Budapestre, a féláru jegyet *augusztus 19-ének 0 órájától*, azok pedig, akik messzebről utaznak, már *augusztus 17-ének 0 órájától* vehetik igénybe. A kedvezményeknek azonban az a feltétele, hogy az utasoknak augusztus 20-án reggel 9 óráig kell megérkezniük Budapestre.

A visszautazás leghamarább csak *augusztus 20-án déli 12 órától* kezdve történhetik a kedvezményes jeggyel, de rövidebb távolságra augusztus 21-én, a nagyobb távolságra pedig 23-án, a nap 24. órájáig kell a visszautazást befejezni, illetve a kiindulási állomásra visszatérni.

A *Szent István-Hét* alkalmával ugyan csak féláru utazást biztosítanak — hasonló feltétellel, mint az Államvasutak — a dunai *hajósvállalatok* is. Végül a helyi-érdekű vasutak is menetdíjkedvezményt adnak.

SZÖVETKEZETI ÉLET

A szövetségi szellem

Sokat beszélünk a szövetségi szellemről, de alapszabályban véve nagyon sok szövetségi tag sem tudja, mi is az az igazi szövetségi szellem. Azzal körülbelül mindannyian tisztában vagyunk, hogy a szövetségi, — legyen az bármilyen célú — mint üzleti vállalkozás, anyagi alapon épül fel, az *alaptőkén*, amelyet azután az évről-évre gyarapodó *tartaléktöke* erősít. Az alap- és tartaléktöke azonban nem igen ad szárnyakat egy-egy szövetségi fejlődésének. Ami a szövetségi virágzóvá, elevenné és céljainak leginkább megfelelővé teszi: az az ugynevezett *szövetségi szellem*. Minél inkább át van ettől itatva egy-egy szövetségi tag, annál inkább meg tudja birkózni minden nehézséggel, annál inkább tud új dolgokat kezdeni. Ott, ahol a szövetségi szellem lett urrá a tagok körében, a gazdasági válság ugyan szintén megsuhinthatja az intézményt, de el nem pusztíthatja. Az ilyen szövetségi tag, ha bajok érik, mint a földhöz vágott gumilabda, mindig magasra ugrik.

A szövetségi szellemet alaposan körülírni, meghatározni nem lehet, mert igen sokféle formában nyilvánul meg. Különböző megnyilvánulásai is elütnek aszerint, hogy milyen célt szolgál a szövetségi tag. Egy azonban kétségtelen, hogy a szövetségi szel-

lem, legkönnyebben felismerhető abból, *mennyiben tudják a szövetségi tagok egymást megérteni, mennyire tudnak összetartani s mennyire tudják a szövetségi anyagi és erkölcsi céljait felismerni.*

Az olyan *hitelszövetségek* például nagyon is hiányzik a szövetségi szellem, ahova a tagok csak kölcsönért mennek, viszont fölösleges pénzüket elhordják más takaréka. Hiányzik a szövetségi szellem abból a tagból is, aki anyagi erejét meghaladó kölcsönt vesz fel, de éppúgy hiányzik ez olyan vezetőségből is, amelyik ilyen kölcsönt megszavaz. Ha valahol alapos mérlegelés nélkül erősen kritizálják a kamat nagyságát, az nem vall szövetségi szellemre. A nagyobb kamat a szövetségi jövedelmét szaporítja, tehát a tagok összességének javára szolgál. Viszont azt is tudni kell, hogy az *OKH-szövetségek* központi és hatóság ellenőrzés alatt állnak, törvényesnél magasabb kamatot tehát semmiesetre sem számíthatnak, nem uzsoráskodhatnak, úgy mint az olyan pénzügy, amelyiknek elnevezésében benne van ugyan a „szövetségi” szó, de amelyiknél hiányzik a kettős ellenőrzés.

A *fogyasztási szövetségek* természetesen megint mások a szövetségi szellem ismertető jelei. Így például nem vall szövetségi jellemre, ha a tag minden beszerezhető háztartási és gazdasági cikket nem a szövetségi vásárolja. A bevásárlás gyarapítja a forgalmat. Minél nagyobb a forgalom, annál több előnyt tud nyújtani a szövetségi tag a portékák árában, mint minőségében. Nem elég tehát üzletrészt jegyezni és befizetni, a szövetségi tag igénybe is kell venni, attól vásárolni kell. Ez a fokozott igénybevétel a mértékfoka a szövetségi szellemnek mindenfajta szövetségi tagnál. Ha van *értékesíteni* valónk és a szövetségi tag felkarolta az értékesítési üzletágat, ne vigyük például máshová. A szövetségi tag minden téren csak úgy tud előnyöket adni, ha a tagok gyűrűje szorosan veszi körül, viszont minél szorosabb az összekötés a tag és a szövetségi tag között, annál inkább tudja annak ügyvitelét ellenőrizni s ha abban hibák mutatkoznak, azok kiküszöbölésére a kellő lépéseket megtenni.

Egy szó mint száz, az igazi szövetségi szellem ott nyilvánul meg, ha törődünk a szövetségi tag minden dolgával, ha pártoljuk, foglalkoztatjuk a szövetségi tagot, ha a forgalmát gyarapítjuk. Szabad, sőt kell is a szövetségi tagot bírálni, de a bírálat legyen tárgyilagos, igazságos. A jól vezetett szövetségi tag elbir minden kritikát, csak az olyan szövetségi tag szenved se kerül a pusztulás útjára, amiről hallgatnak, amiről nem mondanak se jót, se rosszat, amelyikkel nem törődnek.

(cs. ö.)

A „VASÁRNAP”

szerkesztősége
és kiadóhivatala:

Budapest,
D., Báthory-utca 24

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Istállótrágya, vagy műtrágya?

Az istállótrágyával nemcsak növényi tápanyagokat viszünk a talajba, hanem nagymennyiségű parányi élőszerveket, úgynevezett baktériumokat, valamint szerves anyagokat is. A szerves anyagok a talajban elkorhadnak, ezáltal a talaj porhanyósabbá, vizfogóbbá válik, a baktériumok pedig növelik a talaj tevékenységét. A műtrágyák a talaj fizikai állapotára és tevékenységére kevésbé vannak hatással, inkább a növények tápanyaggal való ellátására valók. Nézzük ebből a szempontból az istállótrágyát.

Az istállótrágyában átlag 0.25 százalék foszforsavat, 0.50 százalék nitrogént és 0.70 százalék kálit találunk. Vagyis 100 egység foszforsavra esik 200 egység nitrogén és 280 egység káli. Ezzel szemben például a buza a talajból kivon 100 egység foszforsavat, 220 egység nitrogént és 190 egység kálit. Feltéve, hogy elegendő istállótrágyát adunk, a buza foszforsav- és nitrogén-szükségletét fedezhetjük istállótrágyával, ekkor azonban az istállótrágyával tulságosan sok kálit adunk. A mi termésátlagainkat figyelembe véve, évenként átlag 80 mm istállótrágyát kellene adnunk, hogy a növények tápanyagszükségletét mindenképpen ellássuk. *Ennyi azonban nem jut.* Nagy általánosságban az a helyzet, hogy az istállótrágyával a három fontos tápanyag közül a kálit jórészt

visszapótoljuk, foszforsavban és nitrogénben azonban hiány mutatkozik. Ezt a hiányt a növénynek a talajból kell felvennie.

Csonkamagyarország talajai káliban rendszerint gazdagok, különösen a kötött talajok, azonkívül a humuszos talajok, a mezőségi talajok bőven tartalmaznak nitrogént is. A nitrogénnek az istállótrágyán kívül más forrása is van. A talajban vannak ugyanis olyan baktériumok, amelyek a levegő nitrogénjét képesek megkötni, továbbá el nem hanyagolható mennyiségű légköri nitrogén jut a csapadékkal a talajba, végül pedig, mint közismert, a pillangós növények a talajt nitrogénben gazdagítják.

Förstner Lajos és Flai bérgazdaságában egymás mellett volt a műtrágyázott és a trágyázatlan buza. Amint a képen látható, mint a lépcsőfok, úgy emelkedik ki a műtrágyázott buza a trágyázatlanból. A terméstebblet kb. 3 mm magyar holdanként a műtrágyázott javára.

Amíg tehát úgy az istállótrágya, mint a talaj aránylag sok kálit tartalmaz, a talaj nitrogéntartalma pedig az istállótrágyán kívül más forrásokból is gazdagszik, addig a talaj foszforsavat máshonnan, mint az istállótrágyával nem kap, legfeljebb némi keveset porhullásból. Mindkét foszforsav-forrás azonban nehezen felvehető foszforsavat tartalmaz.

Fentiekből világosan kitűnik, hogy az istállótrágyát műtrágyákkal ki kell egészítenünk és pedig elsősorban foszforsavval, továbbá, ha nem tevékeny a talaj, ha pillangós növényeket nem termesztünk, vagy ha egyébként nitrogén-éhség mutatkozik, úgy nitrogénnel, kálira azonban ritkábban lesz szükség, leginkább homoktalajokon.

Amikor a magyar gazda tulnyomórészt istállótrágya mellett csak foszforsavtrágyát használ, az feltétlenül indokolt. Foszforsav mellett nitrogén használata már a belterjesítés magasabb fokát jelenti. Nem beszélhetünk tehát arról: istálló- vagy műtrágya, hanem helyesen: istállótrágya és műtrágya.

Az őszi repcét

kizárólag jó trágyaerőben levő földben érdemes termelni. A régi időkben fekete ugarba vetették, mely legalább három szántást kapott. A mai viszonyok között korán lekerülő takarmánynövények, lehetőleg pillangósok után termelhetjük legbiztosabban, amidőn ugyanis megvan a lehetőség arra, hogy a lebuktatott tarlót idejében mélyen felszánthatjuk. A szántás kigyomosodása után a talaj középmély keverőszántásban, ezután pedig a

Tolnai Rác Nándor és Imre kunszentmiklósi kiscsabadbélők műtrágyázott és trágyázatlan rozstáblái

Tolnai Rác Nándor és Imre írják: „A lefényképezett földön idei buza- és rozstermésém átlag holdanként 10 mm volt a szuperfoszfáttal trágyázott területen, ott pedig, ahol műtrágyát nem használtunk, holdanként 5 mm; a szalmáhozam a műtrágyázott területen 15—16 mm holdanként, a nem műtrágyázott területen pedig 6—7 mm holdanként. Megjegyzem még, hogy az összes vetésünk 100 hold volt, amiből 90 holdat vetettem műtrágyával és csak 10 holdat anélkül, mert még az elmúlt évek igen alacsony gabonaárai mellett is megtaláltuk a számításunkat.”

vetőszántásban is részesíthető. A repcét leghelyesebb augusztus végén vetni, feltéve, hogy elegendő esőt kaptunk, mely a kikelést és az első fejlődést biztosítja. Ha a kellő csapadék megkésik, akkor helyesebb a repce vetésétől eltekinteni és annak idején inkább őszi búzát vetni a jól előkészített talajba. A kat. holdanként alkalmazandó vetőmagmennyiség 6—12 kg között mozog, aszerint, hogy rendes gabonasortávolságra, vagy kétszeres-sortávolságra vetjük a repcét. Az alföldi száraz viszonyok közt a sűrűbb vetés mutatkozik előnyösebbnek, mert ez esetben hamarabb beárnyékolja a vetés a talajt és mérseklí ennek kiszáradását. Csapadékban gazdagabb viszonyok közt — *Székhács Elemér* szerint — a ritkább sortávolság lesz helyénvaló, mely esetben a vetés kapálásban is részesítendő lesz. Oly vidékeken, hol a repce rovar-ellenségei a hosszabb termelés következtében nagyon elszaporodtak s a termelést bizonytalanná teszik, ajánlatos a repce termelésével néhány évre felhagyni. Ha ősszel bármely okból megritkulna a repcevetés, nem ajánlatos a tavaszig való reménykedés; sokkal üdvösebb ilyenkor még kellő időben kiszántani a károsodott vetést s helyette őszi búzát vetni.

Apró jótanácsok

Az augusztusi tyuktojások igen jók konzerválásra, mert többnyire nincsenek megtermékenyítve és ennek következtében a csira nem indul hamar oszlásnak. Ne tegyük szecska közé a tojást, mert a szecska dohos és penészes lesz. Egyszerű háztartásban bevált a vízüvegbe való eltevés. 20 liter előbb felforralt, azután lehűtött vizre számítsunk 1 liter vízüveget.

A fűmagvak vetése igen jó sikerrel végezhető augusztus végén, illetőleg szeptember elején. Ilyenkor a fű a hovatovább harmatosabb reggelek és hűvösebb éjszákak mellett kellőképpen megerősödik a tél beállta előtt s kora tavasszal, a téli nedvességtől támogatva, gyors fejlődésnek indul s feltétlenül bőségebb takarmányhozammal fizet, mint a tavasszal vetett füvek, vagy fűkeverékek, amelyek az első évben rendszerint csak igen gyér rendeket szolgáltatnak, ami némely száraz évben hozamnak nem is számítható, tehát ilyenkor tulajdonképpen egy év haszna veszendőbe megy.

Korán keltetett ludjainkat augusztusban már megkoppaszthatjuk. Előbb nézzük meg, hogy elég érett-e már a tolluk. Ha a kitépelt toll teljesen száraz és a szárnytollak hátul a faroknál összeérnek, akkor már kopaszthatunk. A farok- és szárny-evezőtollakat, valamint a szárnyalatti tollakat hagyjuk meg. Ez utóbbiak azért, hogy a kopaszított lud szárnya ne csüngjön le a földre. Mintegy 3 hónap múlva újból kopaszthatunk. A pehelytollakat rakjuk külön zsákba.

Gyümölcsstermelő, tanulj az olaszoktól!

Olaszországban tartózkodó gazdajaink értékes tapasztalatokról számolnak be

Szemrehányásokat kapunk Olaszországba került gazdajainknak *Szekerés László* dr.-hoz, a *Faluszövetség* főtítkárához intézett leveleiben, hogy még mindig nem köztöltük le a levelek érdeemes tartalmát és nem foglalkoztunk az ő megfigyeléseikkel.

Ne haragudjanak ránk gazdajaink, mert ennek a késedelemnek nem az az oka, mintha nem tartanók eléggé fontosnak megfigyeléseiket, hanem a helyszüke. Annyi fontos esemény történt a legutóbbi hetekben, hogy a legjobb akarat mellett sem tudtunk ezeknek a valóban érdekes közleményeknek helyet szorítani, s most is csak egészen röviden, kivonatossan emelhetjük ki a szélesebb érdeklődésre számot tartó dolgokat.

Először is örömmel állapítjuk meg, hogy majd mindegyik levéllel azzal kezdődik, hogy az illetőnek nagyon jó dolga van olasz barátaink között. Testvéries jóindulattal fogadják, igyekeznek az ott töltött időt részére nemcsak hasznossá, hanem kellemessé is tenni. *Nagy József* barátunk, aki *Piangipane*-ba került *Angelini* ur gazdaságába, még azt is megírja, hogy fascista egyenruhát kapott vendéglátó gazdájától és ebben az egyenruhában vett részt egy fascista ünnepen.

Pusztai Dániel *Rianoba* került egy nagy gazdaságba. Most az aratásról számol be, nagyon érdekesen, színesen, de csak néhány sort közölhetünk a leveléből, amelyből láthatjuk, hogy Olaszországban már mennyivel inkább használják a gépeket a mezőgazdaságban, mint nálunk Magyarországon.

— A munka beosztása szépen van megoldva, — írja *Pusztai*. — Négy aratógéppel dolgozunk, s a gépek után munkások szedik össze a kévét, de nem keresztbe rakják, hanem az itteni szokás szerint a kévétet fejfelé felfelé,

Nagyvirágu krizantémum nevelése céljából egy tövön csak egy hajtást engedünk kifejlődni. Fontos, hogy az így meghagyott hajtás is csak felfelé növekedjék. Ezért a hajtás levélhónaljában mutatkozó oldalhajtásokat és bimbókat még keletkezésük első idejében, tehát 2—3 naponként le kell szedni.

Az elválasztott borjút is kihajthatjuk a közeli és árnyékos nem nélkülözhető legelőre, de csak akkor, ha már kellőképpen megerősödött. Ne siessünk vele, mert a gyenge borjú könnyen leromlik a legelőn. Inkább csak a reggeli és késő délutáni órákban kerüljenek a gyenge borjak a legelőre. Egyébként tartsuk őket szellős istállóban vagy árnyékos kifutóban és etessünk velük naponta 2 kg abrakot, továbbá kitűnő minőségű réti szénát, vagy jó lucernaszenát.

egymáshoz szorosan teszik, s a tetejére laposan két sort raknak.

De kétségen kívül a legérdekesebb az, amit az ottani gyümölcsstermelőről, a gyümölcsök kezeléséről és válogatásáról írnak Olaszországba került gazdajaink. *Gergőcs* Ernő *Castell San Giovanni*-ból számol be tapasztalatairól. *Ferdinando Zeroli* gazdaságába került, akiről azt írja, hogy Európa egyik legnagyobb gyümölcsexportőre. Először is a föld nagyon intenzív (belterjes) kihasználása tünik fel *Gergőcs*nek. Azt írja, hogy ott egy hold terjedelmű föld évi jövedelme elegendő egy család megélhetésére. Csodálkozva állapítja meg, hogy gazdája nem adja gyümölcsstermelését a közvetítő kereskedelemnek, hanem maga exportálja, de meg is teheti, mert ismeri a külföldi piacokat és tudja, hogy mi kell oda. Ez a gazdaság elsősorban szőlő és paradicsom termelésével és exportjával foglalkozik; fejlett üvegházi kultúrája is van, de ami ennél is érdekesebb, a beérés és szedés után nem exportálja azonnal a terményeket, hanem csak a tél közepe felé, addig pedig *kitünően felszerelt tárházakban raktározza be az árut*. De a beraktározás előtt minden fürt szőlőt és minden darab paradicsomot a leg gondosabban átvizsgálják, nehogy selejtes áru kerüljön a külföldi piacra.

Kovács János *Imolából* arról ír, hogy az ő gazdaságukban két doktor is ellenőrzi a gyümölcs csomagolását, s nemcsak arra ügyelnek, hogy a gyümölcs kifogástalan legyen, de azt is figyelemmel kísérik, hogy ugyanabban a ládában csak egyforma nagyságu gyümölcs lehessen. Egy gép osztályozza a gyümölcsöket. Az osztályozás nagyság szerint történik és igen gyorsan.

Gressl István egy torinói mezőgazdasági intézetbe került. A gyümölcsstermelésről azt írja, hogy leginkább őszibarack, sárgabarack, alma és körte termelésével foglalkoznak. Megjegyzi, hogy almát és körtét leginkább edényben nevelik, alakfa formában; van őszibarack, sőt szőlő-edénykultúra is.

Végül még *Földvári* Zoltán barátunk egy kedves értesítéséről akarunk megemlékezni. *Nagy József*ről írja, hogy nemcsak a mezőgazdaság tanulmányozásával, hanem festéssel is foglalkozik a környékbeli gazdák legnagyobb csodálkozására, akik mostanában festőkészlettel lepték meg *Nagy Józsefet*, vásznat vásároltak neki, s felkérték, hogy fesse meg *Mussolini arcképét, amit azután a helyi fasció el fog küldeni a Ducanak*.

PÁSZTORTŰZ

Aki a hadifoglyok sorsával házal

A boglyakemencénél mesélgető híres obsitos Hány János, a néhai való volt huszár, székszárdi fazekasmester örökébe veszedelmesebb utódok léptek. Hány János borozgatás közben mesélt, lődintott nagyokat az óperenciás-tengereken túli eseteiről, ezek a mai modern utódok meg — rég' eltiúnt világháborús katonák, a rejtelmes orosz földön odamaradt hadifoglyok nevét, szülőföldjét, körülményeit, hányatott életét kiszimatolva valamiképpen — ezeknek szomorú sorsával házalnak a minden szalmaszába belekapaszkodó hozzátartozóknál, hogy kedveseikre vonatkozó meséikkel gyakortább pénzt, legalább tetelarisznyát nyerjenek.

Egy dunántúli református lelkész leveléből olvassuk, hogy arrafelé még februárban egy állítólagos Kulik Sándor nevű „cibakházi” ember járt. Világháborús örmesternek mondotta magát, s több olyan háznál megfordult, ahol a hozzátartozók a háborúban eltűnt kedveseiknek emlékét kegyelettel őrizik. Ez mesélte, hogy ő maga is 17 évig volt Afrikában a francia Kongóban rabszolga, ahonnan aztán egy magyar református főesperes szöktette meg, aki Sao Paolo-ból minden hónapban ádjárt a magyar foglyok vizsgálatására... Ezzel a „református főesperessel”, természetesen, csak a református falvakban, a református családoknál hozakodott elő, mert katolikus helyeken egész bizonyosan katolikus pap volt az a magyar hadifoglyokat vizsgáló, sőt szöktető bizonyos főesperes!...

A szintén „odamaradt” Nagy Imrét, Gothár Jánosok és még más többiek szüleit, illetőleg feleségét azzal izgatta fel ez a Kulik, hogy ezek az emberek, vagy 5600 magyar szenvedő rabszolgatársukkal Afrikában a forróvízi szigeteken még mindig élnek, s csak az a nagyszakállu, általa idős embernek festett és Amerikában régóta kint élő Sao Paolo-i református főesperes tudná megszöktetni a szóbanforgó Nagy Imrét és Gothár Jánost, akik máskéülönben azért nem adhatnak életjelt, mert — rabszolgák... Az így felzgatott családoktól kérni nem is kell a messzeföldről érkezett kedves hírhozóknak, maguktól is adnak ezek a boldoggá tett boldogtalannak pénzt, tarisznyába valót, ezeknek a vakmerő vándor hazudozóknak... Mert mondani sem kell, hogy mindez, a többi itt el nem mondott mesével együtt szemenszedett hazugság...

Sao Paulo Délamerikában van, Braziliának egyik legnagyobb városa, ahol ugyan van református pap, a jelenleg éppen idehaza időző Apostol János; de ő még egészen fiatal em-

ber. Nemhogy főesperes, de még esperes sem volt soha. Afrikának a szóba hozott része is olyan messze esik Sao Paolo-tól, hogyha még pénze volna is rá, akkor sem járhatná meg hivatonta ezt a nagy, messze és költséges

tengeri és szárazföldi utat a braziliai tiszteletes.

Tanulság: csendőrkézzre kell adni ezeket a hadifoglyok sorsával házaló hazudozókat!

MÓRICZ PÁL

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Paradicsom, paprika eltevése

Befőzés céljára jól beérett, augusztusi, vagy kora szeptemberi paradicsom alkalmas. Lehetőleg simahéjú, szép piros példányokat válogassunk ki, melyeket megmosunk, késsel nagyjából összevágjuk, szárreszeit eltávolítjuk és főzőkanállal kissé összenyomkodva, nagy fazékban feltesszük főzni. Mikor a paradicsom héja már összeráncosodik, akkor szitán áttörjük és lekvársűrűségűre befőzzük. Ezután szélesnyaku kis lekvárosüvegekbe töltjük, melyeket lezárva, üstben, vagy fazékban félóraig sterilizálunk és ott is hagyjuk kihűlni. Biztonság kedvéért a sterilizálást két nap múlva negyedóra megismételjük. Az így készült paradicsom felbontás után is eláll néhány napig, úgy hogy nem kell az egész üveget egyszerre elfogyasztani.

Paprikalekvár. A jól beérett, husos, piros paprikákat a magháztól megtisztítva felszeleteljük, kevés vízzel puhára főzzük, szitán áttörjük és lekvárszerűleg besűrítjük. (A besűrítésnél vigyázni kell, mert hamar megbarnul.) A paprikalekvárt ezután kis üvegekbe töltjük, melyeket légmentesen elzárva, nagy lábasba állítunk bele. A lábasba annyi vizet töltünk,

hogy az üvegek magasságának feléig érjen, aztán tűzre téve, az üvegeket lassu forrással 10—15 percig gőzben sterilizáljuk. Két nap múlva a sterilizálást megismételjük. A jól elkészített paprikalekvár tüzés, élénkpiros színű és levesek, mártások, főzelékekbe adagolva, azoknak szép színt és finom zamatot kölcsönöz.

Ecetes paprikának szép nagy, érett paprikákat válasszunk, melyeket megmosva, a hegyes végükkel lefelé, szép sorjában üvegekbe rakunk. Hogy a paprika később fel ne szálljon az ecet fölé, az üveg szájába két keresztbe tett vékony falemezt helyezünk. Körülbelül 5—6 százalék ecetsavtartalmu ecetet forralunk, abba literenként 3—4 deka konyhasót, fekete borsot, kaprot teszünk és forrón a paprikára öntjük. Hűvös, szellős, száraz kamrában tartjuk.

Tölteni való paprikakonzervhez a paprika magházát és ereit eltávolítjuk, a paprikát gőzben kissé megpároljuk, majd négy-öt darabot egymásba tolvá, üvegekbe rakjuk. Ezután vizet forralunk, melybe literenként 20 deka sót tettünk, azt forrón a paprikára öntjük és az üvegeket lezárva, két egymást követő napon 6—8 percig gőzben sterilizáljuk.

Ételreceptek

Zöldborsóleves. Egy kilogramm zöldborsót petrezselymes zsirban, 1 kávéskanál cukor és kevés sóval meghintve, fedő alatt pároljuk. Ha puha, picit liszttel meghintjük és hideg vízzel felöntjük. Galuskákat szakgatunk bele és tálaláskor egy kanál tejfölt adunk hozzá.

Töltött káposzta savanyítatlan káposztából. Másfél kiló fejeskáposztát megtisztítunk és leforrázunk. A leforrázott káposztát kis ideig betakarva tartjuk, aztán leveleire szétszedjük. A szép leveleket tölteléknek használjuk, a többit pedig összevágjuk. Egy lábasba 5 deka zsirt teszünk, erre vágott káposztát, rá a töltelékeket és úgy tovább rétegezzük, közben kevés kaporral fűszerezve, aztán sóvízzel leöntve, puhára főzzük. Világos rántással, melybe késhegynyi paprikát is adunk, berántjuk és tálaláskor egy deci tejfölt adunk hozzá.

Burgonyamélt. Fél kiló főtt, áttört és kihűtött burgonyához 20 deka liszt, kevés só és egy darab tojást hozzágyurunk. Erősen lisztezett deszkán vékony tésztát gyurunk és késsel metéltre vágjuk. Forró sósvízben egy percig főzzük és morzsás zsirba szedjük.

SZAMADÓ ERNŐ,

a kitérő magyar költő, lapunk jeles munkatársa, akinek augusztus hó 6-án a rádióban felolvasott versei igen nagy sikert arattak.

H I R E K

Piros rózsá...

*Piros rózsá hervadozó virágom,
Véled vagyok legárvább a világon,
Hervadáskor nincs, ki sirod megássa,
Nékem sincs, ki bánatomat meglássa.*

*Elhervadok én is majd szép csendesen,
Mint a rózsá dérpirtott levele.
Nékem se lesz, ki siromnál megálljon,
Árva csalán virít majd a fejfámon.*

Ifj. CSÖRGEI ISTVÁN, Mány.

Barna kislányt...

*Barna kislányt szemeltem ki babám-
nak,
Tudom, hogy fog tetszeni az
anyámnak.
Szorgos leány, ég a munka kezében,
A szerelem most nyitott ki szívében.*

*Kapált, mikor legelőször megláttam,
Odakünn a vadvirágos határban.
Hozzá mentem, kapáltam én helyette,
Ő meg viszont csókot adott érette.*

MISÁK FERENC Albertirsa.

Lehullott már...

*Lehullott már az akácfa virága,
De sokat jártam utánad hiába,
Csalfa lettél, megcsaltad a szívemet,
Mással kötötték össze a kezedet.*

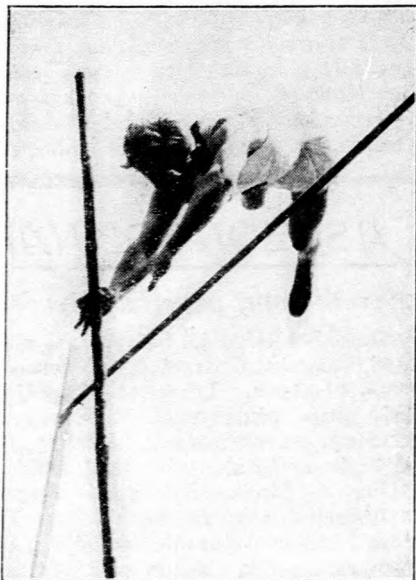
*Megállj, kislány, megbánod a tettetted,
Amiért megcsaltad az én szívemet.
De már akkor késő lesz és hiába,
Mert lehullott az akácfa virága...*

OZORÓCZKY FERENC,
Mátraszöllős.

Cimadományozás. A Kormányzó Ur a földmívelésügyi miniszter előterjesztésére Konkoly-Thege Sándor dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, állatorvosi főiskolai magántanárnak, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület főtitkárának, a m. kir. állatorvosi főiskolai rendkívüli tanári címet adományozta.

Községházavatás Nyíresaholyban. Nyíresaholy (Szatmármegye) nagyközség modern, új községházát Madarassy István járási főszolgabíró képviselőtestületi díszközyüllés keretében avatta fel és adta át rendeltetésének. A közyüllésen Budaházy István, a Nemzeti Egység Pártja vármegyei elnökének javaslatára a község Magyar Endre főjegyzőt a község fejlesztése s az új községháza fölépítése körüli érdemeiért díszpolgárává választotta.

Új gazdasági főtanácsos. A Kormányzó Ur a földmívelésügyi miniszter előterjesztésére Tóth Károly m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelőnek a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi gazdasági főtanácsosi címet adományozta.

Négyméteres ugrás — ruddal

A szegedi ünnepi játékok. Ünnepi hangulatban készült már hetek óta Szeged Az ember tragédiája augusztus hó 4-iki ünnepi játékára. Mikor megkezdődött az előadás és felragyogott a tragédia első képe, a közönség felett az elragadtatás halk moraja hullámzott végig. A kép valóban feldhételten volt. Bánffy Miklós gróf rendezői zsenialitása a cél szolgálata tudta állítani a hatalmas szabadtéri színpad minden meglévő, vagy elővárársolt eszközét. Szerepet kaptak ebben a mesészerű színjátékban a Fogadalmi templom keresztjei, a hatalmas orgona, a nyolcszögletű öreg torony és a szemben lévő kémiai intézet hatalmas tetőterrasza. Percről-perce növekedett a lelkesedés, amely az egyes képek után szünni nem akaró tapsban robbant ki. Az előadás sikere tulszárnyalta a legvérmesebb várakozást. A tragédia hatezer főnyi nézőközönsége lenyűgözve maradt a helyén az előadás után is és alig tudott szabadulni a produkció varázsa alól. A rendezőség a tervbevett előadások számát fel emelte és a város máris elhatározta, hogy a tragédia előadását évről-évre megismétlik.

Siketnéma táncmulatság zenére. Egy newyorki szállóban a napokban érdekes táncmulatság volt. Kétezer siketnéma vett részt ezen a táncmulatságon, amelyet siketnéma-kongresszus előzött meg. A siketnémák előtt Thomas Fox dr., az egyesület siketnéma elnöke tartott előadást. Előadásában az új amerikai siketnéma-beszéd előnyeit ismertette. Az amerikai siketnémák egykézzel beszélnek, míg az európai siketnémák mind a két kezüket használják a beszédnél. Tekintettel a „hallgatók” nagy számára, az előadó kezét fénykörrel világították meg, hogy valamennyi résztvevő láthassa a beszédjeleket. A kongresszus ülése után táncolt a siketnéma kongresszus. Egy új rendszerrel a hangszerek rezgését a siketnémák megérik és erre táncolnak.

Daruváry Géza meghalt. A béke-évek egyik kiváló politikusa, Daruváry Géza v. b. t. t., volt külügy- és igazságügyminiszter, Ferenc József uralkodásának utolsó esztendejében a kabinetiroda magyar osztályának főnöke, kidőlt az élők sorából. Halálhíre őszinte részvétet keltett nemcsak a politikai életben, hanem a társadalom széles rétegeiben is, ahol a kitűnő politikusnak nemes emberi tulajdonságai számos tisztelt és barátot szereztek.

Világjáró kerékpáros újságírók Nyiregyházán. Az elmúlt héten Kaika Kharas, Huston Ghandi és Ratan Shrof indiai újságírók kerékpáron Nyiregyházára érkeztek. Elbeszélték, hogy már tizenhét hónapja kerékpároznak és tíz évig fog tartani, mire világkörüli utjukat befejezik.

Magyar bál és sajtókongresszus a Nemzeti Munkahéten. A Társadalmi Egyesületek Szövetsége az általa rendezendő Nemzeti Munkahét nagyszabású programjában fontos szerepet szánt a sajtónak is, amely szintén teljes erővel bekapcsolódik a nagy nemzeti megmozdulás munkálataiba. Ebben az ügyben a TESz sajtószakosztálya augusztus hó elsején Antal István dr., a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjének elnöklésével ülést tartott. Antal István dr. elnök előterjesztésére a sajtóértekezlet elhatározta, hogy a Nemzeti Munkahét alatt gazdag programmal „Magyar bál”-t rendez, amely a Széchenyi István által éppen száz évvel ezelőtt a mai Vigadó helyén megtartott bál emlékeit lesz hivatva feleveníteni. Az értekezlet elhatározta továbbá, hogy a Nemzeti Munkahét alatt sajtókongresszust rendez.

Borzalmas szerencsétlenség egy bikaviadalon. Egy spanyolországi bikaviadalon tragikus szerencsétlenség történt. Abban a pillanatban, amint a matador le akarta döfni a bikát, az állat kiütötte kezéből a kardot. A kard az egyik első sorban ülő néző mellébe furódott. A szerencsétlenül járt néző kiragadta melléből a kardot és továbbhajította. Az elhajított kard most egy újságíró lábán ejtett súlyos sebet. Az első sebesült pár pillanat múlva meghalt, mert a kard átvágta ütőerét.

Hajó kapitány és kormányos nélkül. Marconi szenátor új találmányt mutatott be Sestri Levante partvidékén. „Elektra” nevű yachtját kapitány és kormányos nélkül, rádióirányítással vezette be Sestri Levante kikötőjébe s a hajó, amelynek fedélzetén senki sem volt, csodálatos biztonsággal haladt át a parti szirtek és a molók között egészen a rakodópartig, ahol horgonyt vetett. Az új találmánynak nagy jelentősége van a tengerhajózás szempontjából, mert lehetővé teszi, hogy a tengeri hajók a legáthatolhatatlanabb ködben is befussanak a kikötőbe.

Hivatalos termésjelentés

A földművelési minisztérium július hó 4-én kelt hivatalos termésjelentése szerint ideai *buzatermésünk* minősége a legtöbb helyen kiváló, a hektolliterenkinti súly vármegyei átlagban 79 és 83 kilogramm között váltakozik. A *rozstermés* ezzel szemben ugy mennyiségre, mint minőségre nézve gyenge. Az *árpában* sok a kifogásolható szem és a sárga árpa. A *zab* várható eredménye a közepesnél gyengébb.

A *tengeri* általában jól fejlődik. Kat. holdanként országos átlagban 10.69 mm, összesen 21,103.571 mm *szemes tengeri-termes várható*. A folyó évi tengeri termésünk mintegy 3,010.382 mm-val több a tavalyinál.

A *burgonya* jól áll. Ezidőszert a közepesnél jobb termést ígér. A folyó évi burgonyatermés 4,705.614 mm-val több lesz a tavalyinál.

Csizmadia András országgyűlési képviselő ünneplése. Julius hó 4-én Gyopárosfürdőre érkezett Fáy István dr., Békés vármegye főispánja, és szép ünnepség keretében átadta Csizmadia András országgyűlési képviselőnek a gazdasági főtanácsosi kiténtetést. A vármegye, a hatóságok, az egyházak, a társaskörök képviselőinek üdvözléseire Csizmadia András meghatottan köszönte meg a hozzá intézett szíves szavakat.

Súlyos szerencsétlenség a lóversenyen. Súlyos szerencsétlenség játszódott le július hó 4-én a budapesti új lóversenyter pályáján. Délután öt óra tájban került a sor a program ötödik futamára, a *háromévesek gátversenyére*. Ebben a versenyben indult *Kövér* Antal istállótulajdonos *Lilium* nevű lova is. Lilium nyergében *Posipisül* Kálmán zsoké ült. Az utolsóelőtti gátnál *Lilium* hirtelen megcsuszott és elbukott. A bukás következtében a ló fejével lefelé a földre zuhant, magával rántva a nyergében kuporgó zsokét is. Az orvosok megállapították, hogy súlyos agyrázkódást és belső sérüléseket szenvedett. A mentők bevitték a Szent István-kórházba. Állapota életveszélyes. *Lilium* élettelenül maradt a pályán. A ló fejére és a nyakára esett, a nyakcsigolyája eltört és percek alatt kimúlt.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hol van a lakása Eszterházy Pál hercegnek? 2. 1850 korona értékű hadikölcsönkötvényem van, részesülhet-e segítyben? (D. J., Szegevár). — **Felelet:** 1. Budapest, I., Tárnok-u. 9/13. szám. 2. Amennyiben évi tiszta jövedelme nem haladja meg az 1500 pengőt, részesülhet segítyben. Kérvényét a Jegyzői hivatal útján a belügyminisztériumhoz kell benyújtani.

Kérdés: Mint kiszaga résztvehetek-e az országos buzaversenyen? (M. I., Horpács). — **Felelet:** Sajnos, már nem, mivel a jelentkezési határidő augusztus hó elsejével lezárult.

Kérdés: 1. Régi előfizetésemet megújítottam és a címszalag még nincs kicserélve. Mi ennek az oka? 2. Hol és mennyiért lehet eladni boróka-fenyőmagot? 3.

Szörny lóháton.

Lovasrendőr gázmaszkkal s könnyfakasztó bombákkal felszerelve. A legutóbbi sanfranciskói sztrájk alkalmával kitűnően bevált ez az ijesztő karhatalmi közeg.

Van egy hadikölcsön életbiztosítási kötvényem, amely mult évben lejárt, mit csináljak vele? (N. J., Darány). — **Felelet:** 1. A szalagok kicserélése bizonyos időt igényel s ezért késik. Nyugtalanásra azonban semmi oka sincs. 2. Boróka-fenyőmag ára a legutóbbi időben 4—6 pengő között mozgott. A vásárlások a cégek részéről jelenleg szünetelnek, mivel be akarják várni az új termést. Budapesti címeket itt közlünk: Neruda Nándor, IV., Kossuth Lajos-u. 10.; dr. Miklós gyógyszer-növénynagykereskedelmi rt., V., Vilmos császár-ut. 6.; Pantodrog, V., Ügynök-u. S. 3. Egyelőre őrízze meg, mivel valószínű, hogy rövid időn belül valorizálni fogják.

Kérdés: Mi a lakcime Bálint Jenő hirlapírónak? (B. S., Nagykáta). — **Felelet:** Budapest, V., Lipót-körut 4.

Kérdés: Van egy hordó 1932-es borom. Ezidőig nem volt vele semmi baj és most másfél hónapja megváltozott, elvesztette zamátát. A színe tiszta. Mit csináljak vele, hogy megjavuljon? (K. J., Hercegszántó). — **Felelet:** A bornak sokféle baja származhatott. Kérdésében nem írja meg világosan, hogy mennyiben változott meg annak minősége. Valószínűnek tartjuk, hogy a többiben mintázástól, vagy lopóval való borkivételől levegő került a hordóba, nem töltötte fel gondosan, nem kénezte le és így a megkezdett állapotban lévő bor ecetesedésnek indult. Az is lehetséges, hogy csak megvirágosodott, ugyancsak hasonló okokból. Láthatlanba nehéz tanácsot adni a javításra. Mégis feltételezve, hogy a fent jelzett hiba származott, azt ajánljuk, hogy a bort fejtse át egy tiszta, jól kiforrázott, lekénezzett másik hordóba „szellőztetve.” Ez úgy történik, hogy a hordót csapra üti, a csap alá tesz egy nagyobb felületű kármentőt, majd a csap alá a kármentőbe behelyez egy jól kimosott tiszta nyírfaseprőt (széles seprőt). Erre kell azután a bort a csapon át engedni, mely szétfreccselődik és ezzel jól szellőzik. A kármentőből korsóval, vagy

sajtárral szedje ki a bort és úgy töltse át a tiszta hordóba. Ha az ize még mindig nem lenne eléggé megfelelő, ezt a fejtési eljárást megismételheti. Figyelmeztetjük, hogy ha a bornak ecetes ize lenne, ugy azt semmiféle más borral össze ne keverje, mert a jó bort is elrontja vele. Az ecetes bort legjobb inkább olcsóbban mielőbb kimeríteni, mert e hibától megjavítani nem lehet.

Kérdés: Átmehet-e a szomszédba a tulajdonos, hogy az odátvedt baromfit hazahajtsa? (T. L., Solt). — **Felelet:** Nem mehet át!

Kérdés: Jár-e a gazdasági cselédnek bér, ha gyakorlatra behívják? (Ifj. Sz. M., Hódmezővásárhely). — **Felelet:** Jár neki bér.

Kérdés: Szőlőültetésnél mennyire kell a szomszéd földjétől a szőlő tölcéket ültetni? (P. K. I.). — **Felelet:** A szőlőültetésnél csak arra kell vigyázni, hogy a meszgye épségben megmaradjon, amely az Ön birtokát a szomszédától elválasztja. A lugast is ugyanígy ültetheti. Ha szabályszerűen jár el és mégis kárt okoz a szomszédja, ugy panaszával a községi bírósághoz fordulhat.

Kérdés: Mit kérhet egy farmvezető, ha tíz napi munka után felmondás kitöltése nélkül, minden fizetés nélkül el akarják bocsátani? (H. A., Nagytétény). — **Felelet:** A felmondási idő két hét, azonkívül követelheti az oda- és visszautazás költségeinek megtérítését s a tíz napi munkáért, valamint a felmondási időre járó megfelelő méltányos díjazást, mert senki sem köteles ingyen dolgozni.

Kérdés: Hogyan lehet az illeték csökkentését kérni? (N. G. D., Szentgál). — **Felelet:** Az illeték kiszabását magában foglaló fizetési meghagyást kell megfellebbezni. Más nem tehet.

Az áruuzsora ellen indított küzdelem uttörői és harcosai a

„HANGYA” SZÖVETKEZETEK

amelyek felbecsülhetetlen értékű árszabályozási tevékenységet fejtenek ki a magyar gazdaközönségnek ugy a közszükségleti cikkekkel való ellátása, mint legfontosabb terményeinek értékesítése terén. A falusi „HANGYA” SZÖVETKEZETEK ma már nemcsak fűszer, gyarmatáru, élelmiszer, gazdasági és háztartási cikkek, ruházati anyagok, stb., stb. elosztásával foglalkoznak, hanem

mind több és több falusi szövetkezet kapcsolódik be a gazdaközönség tojás, baromfi, gyümölcs, sertés, vágómarha, stb., stb. terményeinek értékesítésébe.

Minden gazdának saját jól felfogott érdeke megkívánja, hogy tagja legyen a „HANGYA” SZÖVETKEZETNEK, azokat vásárlásával támogassa, terményeit ott értékesítse és üzletrészmegjegyzések révén igekezzék azokat erősíteni.

A szövetkezeti szervezkedésben, összetartásban nyilvánul meg az az erő, mely képezzé teszi a falu közönségét a gazdasági bajok leküzdésére!

Kérdés: Hol kaphatok 50 m/m-es szőlő-sajtoló orsót, anyával együtt, nyomólap nélkül? (B. F., Lajosmizse). — **Felelet:** Szőlőszajtólokhoz alkatrészeket csakis azok a gyárak tudnak szállítani, melyek a gépet gyártották. Szíveskedjék megnézni pontosan annak a cégnek a nevét, amely sajtológóját készítette (feltétlenül rajta lesz az öntvényen) és megmérve pontosan a hibás alkatrészek vastagságát, átméretét, stb. forduljon levélben a Hangya Központ mezőgazdasági géposztályához, Budapest, Közraktár-utca 30. IV. emelet, ahol kérése rövidesen megfelelő elintéztést nyer. Esetleg be is szerzik a szükséges alkatrészeket, vagy megírják, hogy hol kaphatja meg más helyen.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Özv. S. Gy.-né, Szentantalfa. Szíves elnézését kérjük, hogy ajándékkönyvünk egyik oldala hiányzott s ezért pótlólag új regényt küldöttünk helyette. Az Anyák Könyvének mindegyik kötete önálló befejezett munka s így nincs szükség az előző kötetre. — **K. L. Katonaszághoz** való behívásának ügyében forduljon felvilágosításért a járási népgondozó kirendeltséghez. A rendőrséghez és fegyőrséghez ma nagyon nehéz bejutni. Az utóbbinál pár héttel ezelőtt hirdettek felvételi pályázatot s a jelentkezők száma ezideig, értesüléseink szerint, meghaladja a nyolcezeret. Már két helyesen megfejtett rejtvény után is résztvesz a sorsoláson. — **Ifj. K. F. Keel.** A kért 800 forint értékét teljesen elvesztette. Forduljon közvetlenül a pápai mezőgazdasági szakiskolához, ahol felvilágosítást fog kapni másik kérdésére. — **G. M., Törökszentmiklós.** Elsősorban az Önök között létrejött szerződés az irányadó. Annak a rendelkezéseit kellene ismernünk, hogy tanácsot adhassunk. — **K. I., Nagybaracska. Tanya.** Szíveskedjék a tényállást pontosan leírni, mert a leírak alapján nem tudunk tanácsot adni. Legjobb lenne, ha a hagyatékátadó végzést elküldené és a kérdést is jobban körülírná. — **M. S., Tar.** Rejtvényeiből közlünk. — **K. E., Gógánfa.** A pályázat eredményének kihirdetését mai számunkban kezdjük el. A lapot megindítottuk. — **B. L., Zalakoppány.** Válogatunk belőlük.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, augusztus hó 12-én. Állat- és kirakodóvásár: Debrecen, Gyoma, Kiskunfélegyháza, Monor.

Hétfő, augusztus hó 13-án. Állat- és kirakodóvásár: Cece, Egyek, Esztergom, Izsák, Kalocsa, Mándok, Mezőkövesd, Pécsvárad, Putnok, Sáros, Siklós, Tarcal, Vál. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kerta, Magyarkeszi, Nágocs, Nova. — **Kirakodóvásár:** Ózd.

Kedd, augusztus hó 14-én. Állat- és kirakodóvásár: Belpátfalva, Bogdása (bizonytalan), Gönc, Jászberény, Kál. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Borsódnádasd.

Szerda, augusztus hó 15-én. Állat- és kirakodóvásár: Balmazújváros, Okány. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Rudabánya.

Csütörtök, augusztus hó 16-án. Állat- és kirakodóvásár: Bajna, Csapod, Keszthely, Kisbér, Solt, Szabadszentkirály, Székesfehérvár, Szerencs. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kercseliget, Nagyatád, Nagykónyi. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagyrákos, Vásárosmiske.

Arany- és ezüstpénzek ára

1934 augusztus hó 7-én.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 27.25 fillér; kétkoronás 54.50 fillér; ötkoronás 1 pengő 45 fillér; régi egyforintos 74.75 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 34 pengő; 10 koronás 16 pengő 60 fillér; Napoleon-arany 33.40—33.65 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.) grammonként 3 pengő 20 fillér.

Színarany kilogrammja: 5640—5670 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 71.75—72.25 pengő.

T R É F Á K

Az adókievőbizottság előtt

Egy gazdára kétezer pengő adót vet ki az adókievőbizottság.

— Nem lesz az kevés? — kérdi a gazda — nem kellene inkább négyezret kivetni?

Az adókievőbizottság tagjai összenéznek. Erre még nem volt eset, hogy valaki keveselje az adóját.

— Miért kevesli maga ezt az adót? — kérdi az elnök.

— Én csak jót akarok az uraknak, — mondja a gazda — mert aki fogja fizetni a kétezer pengőt, az megfizeti a négyezret is.

A dadogó

A dadagó kártyázik egy ismerőssel, aki nem valami rendes módon játszik, ami a dadogót bosszantja. Egy ideig türi a dolgot, de végül is dühbe gurul és így szól:

— H—ha—hallja, maga egy p—p—piszkos g—g—gazember, m—m—maga egy cs—cs—csaló cs—cs—csirkefogó!

— Ezt merte nekem mondani? — ordítja felháborodva a kártyapartner — azonnal vonja vissza!

— M—m—majd b—b—bolond lesz, — feleli a dadogó — ö—ö—örülök, hogy v—v—végre k—k—kimondtam!

Van benne valami

Schware meglátogat valakit a Lipótmezőn. Amint mendegél az orvossal, aki őt kalauzolja, egymásután mennek el mellettük a különféle elmebetegek. Schware csak nézi őket szólanul.

Egyszer csak elrohan mellettük egy ember: egy valódi örült. Összeborzolt a haja és mindig csak ezt kiabálja:

— Megölöm az anyósomat!... Megölöm az anyósomat!

Schware megfogja az orvos karját és kérdi:

— Doktor ur, hogy kerül ez a bolondok közé?

Óh, azok az asszonyok!

János gazda csunyán elverte a feleségét. Az asszony feljelentést tett ellene.

— Hogy merte megütni a feleségét — förmedt rá a bíró — hát nem tudja, hogy büntetni csak a hatóságoknak van joga?

— Hát nem bánom, — feleli János gazda — itt van a botom, üsse a bíró ur!

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

vallás L csapadék
(s=z)

(Beküldte Takács Andrásné Kecelről.)

2. Szórejtvény.

égítést nyit

(Beküldte Jakabfy Imre Kilmánról.)

3. Szórejtvény.

25 év
AV

(Beküldte ifj. Nagy András Lébényből.)

4. Szórejtvény.

bokorfajta talaj
(f=n)

(Beküldte ifj. Kraszkó János Békéscsabáról.)

5. Pontrejtvény.

Sz . r . t . m . l . a . n . a .
a . á . n . p . t

(Beküldte ifj. Oláh János Tiszaderzséről.)

A rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával, a 35-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 29-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Bünjelek.** 2. Szórejtvény: **Négyszemközt.** 3. Szórejtvény: **Tarlószántás.** 4. Szórejtvény: **Szervác.** 5. Szórejtvény: **Pontos idő.**

Megfejtették: Jakabfy Imre, ifj. Szita Mihály, Kollmann Ferenc, Kovács Bálint, Békefi László, Végh Jenő, Szürszabó István, Jóljárt Márton, Vargha Anna, Versegby Pál, Günther Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: Jakabfy Imre (Kilmán) és Békefi László (Zalakoppány).

A 30-ik számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a jövő héten közöljük.

A BUDVÁRI LAKODALOM

28

Regény a székely ősidőkből ★ Irta Földes Géza

De a csikiak és a háromszékiek két-három napi járásnyira laknak, azt a két hetet az utazás majdnem egészen felemészténé. Miért vállalnák hát ezt a nagy fáradságot? Más-ként tehát nem cselekedhettek, itt maradtak és várakoztak, mert előre senki sem tudhatta, hogy Zandirhám a törvény erős rendelkezésének engedve, nem válik-e el Jolántól? Mert ha kitart mellette, akkor új rabonbánt kell választani s erről egyetlen székelynek sem szabad hiányozni. Ezeknek tehát itt kellett maradni és itt várni meg a nagytanács döntését. A nagy berekben valóságos táborot ütöttek, s mivel nem volt semmi dolguk, lustálkodtak. Már pedig a székelynek az élet akkor a legterhebb, ha nincsen dolga, mert dolog nélkül ő otthon sem ülhet soha. Itt pedig unatkoztak, vagy amint ők mondták, csak ténferegtek. De már nem-sokára vége lesz ennek a naplopó életnek. Még csak egyszer kel fel a nap s eltelik a két hét, s akkor össze-ül a nagytanács és ezután megtudják, mi lesz velök?

Már vacsoráltak. A tábor közepén még égett a tűz. Valamennyien ott heverték még a tűz körül. Az elalvás előtt ilyenkor még sokáig beszélgetnek. Előhajtozzák az otthonvalókat, de azért ha százszor beszédbe fog-nak is, a szó mindenkor csak a Zandirhám és a Jolán dolgára fordul. Ezt tárgyalták, ezen aggodalmaskodtak minden este két hét óta s amit már az unalomig elmondottak, megint csak abba fogtak. Aztán egymástól mindenkor megkérdezték:

— Vajjon mikor mehetünk már haza?

— Ma éppen három hete, hogy itt vagyunk — állapítja meg Dani bá.

— Mán az igaz, véllünk csunyan megjáratták! — veszi át a szót Gergő. — Idehínik rabonbánt választani s meg es választottuk s ne, most még törvénykezésre es várni kell.

Ezt már Dani bá sem hagyja szó nélkül.

— Rég benőtt a fejem lágya, de még sem értem én ezt a dolgot, met nezzék csak. Kiállanak a leányok. Akkor aszongyák a rabonbánnak, ne, itt vadnak mind egy szálíg, nezz körül s ezek közül válassz egyet a szüved szerént. Ez es kiáll, jól megnezi valamennyit s asztán választ egyet a szüve szerént. Akkor osztán aszongyák, azt nem szabad választani, met így, met úgy... hogy a suly egye meg! Hát ezt ki érti meg?

— De kutyahóhér teremtette, ezt én sem turném el! Nem én, ha az a Csicserné százszor fiju-leány vóna es! — fakad ki Están bá is.

— Mán az én orrom alatt se piszkána egy fejrénep! — háborog Gergő is.

Kató néne Gergőnek ezt a felháborodását nagy kételkedéssel fogadja s jót nevetve jegyzi meg:

— Odahaza kijed sem így beszél.

— Én osztán így, met a kalap az én fejemen van — erősíti meg Gergő.

— A meglehet, de a laskaserítőfa ott es az asszon kezébe forog — ingerkedik tovább Kató néne.

— Jó, jó, ez a sok tréfa mind megjár, de most mán az a nagy kérdés, mikor mehetünk haza? S mi lesz hónap? — kérdik minden oldalról.

Erre már Están bá felel:

— Mán minek bucsálódtok annyit? Majd lesz valahogy. Ugy még soha sem vót, hogy valahogy ne lett vóna. S osztán ez az urak dóga. Ők el es igazítsák. Én es tudom s még a nagyapám es beszélté, hogy a leánválasztással máccor es vót baj... Az igaz, hogy akkor a bajt az a fejrénepeske csenálta, akit a rabonbánt kiválasztá. — De én ezt úgy tudom, akkor ojant választott, akinek mán balitája vót, — igazítja ki Dani bá az Están bá beszédét.

— Ezt én es epen úgy tudom s azt es tudom, hogy még aznap elszökött a szeretejével — mondja Están bá.

Egyszerre mind elhallgattak. Némelyek a tüzet igazgatták. S közbe-közbe sóhajtoztak. Aztán nagy későre Dani bá, mintha csak magának beszélne, azt mondja:

— Biz az úgy vót... Még nótát es csenáltak róla... Ezt még en es énektem éfiju koromban.

— Ó mongyasza el azt a nótát. Be szeretném én es meghallani, — kíváncsiskodott Kató.

Dani bá a kezével lemondólag int s ez azt jelenti, hogy ő bizony nem mondja el.

— No, Dani bá, ne kérésse magát, — biztatja Emre is.

— Nem bánom hát no. De rég vót, amikor én ezt hallottam s nem tudom, az eszembe van-e még? Hát ha nem sikerülne jól, abból baj ne legyen, — jelenti ki Dani bá.

— Jó, jó, de ne vesztegesse annyit a szót. Halljuk az a nótát, — kiáltják türelmetlenül többen.

Dani bá kettőt-hármat köhent, megköszörüli a torkát.

— Hezzánk Budváráról hirhozók

jövének, — kezdi a beszédet — met a törvén azt kévánta, hogy a leánválasztásra legyen ott az ország valamennyi lánya. Oszt menének sokan, rengeteg sok százan, hogy közülök a bán egyet feleségnek kiválasz-szon... Megtelt a nagy udvar a sok szép lánnyal... Ó be szépen esze-gyültek!... Szépen esze-gyültek s eljöttek utánuk busan a legények... Szépséges Rózsának szüvén vót mán régen Szovát balitája. Erős esküvés-sel jegyezte el örök bódogságra... A rabonbánt nézte a sok szép virágát, Nem sokáig nézte, kiválasztá Rózsát. Felvitték a várba, Szovát bánatára. Osztán tovább fojt a lakodalmi vig-ság s Rózsát egymagára egy szobába zárták... De amikor a bán ágyas-házába ment, szerelmes asszonyát nem találá meg bent... Hejába ke-resték, hejába kutatták, a letört virá-got sehol sem találták... Hajjatok most csudát, hogy mi történt vellök? S mire vitte őket az ő nagy szerel-mük?... Eccer a vadászok Torja kö-zelébe bénéztek a Büdös barlang be-sejébe. Megtalálták ottan Szovátot és Rózsát. Még hótan es egymást ölelve tartották. Két szerető szünek a sorsát örökre a közös szerelem így kötötte esze... Még azt beszélék, a bán ablakába mindennap valami titkos szó kiáltsa: „Isten amit más-nak adott, azt te soha el ne ragadd, met az Isten tevélled es mindig sza-bad!“ S nem es vala soha többet egy jó napja, a két halott lelke fojton háborgatta.

Dani bá elhallgatott, az emberek csak nézték a tüzet s mindenki nagy-on elgondolkozott. Idő telt belé, amíg felsóhajtottak:

— Ugy kell neki!

— Ó be szomorú történet! — só-hajtott Kató is.

Ujra nagy csendesség következék. Aztán Dani bá is csak annyit mon-dott:

— Csak most es valami ijjen ne essék!

— Jó, jó, de azt es tudni kéne, mire várunk itt? — kérdezi Kunc-sorgó is.

— Hát azt sem tuggya? — kérdezi Kató.

— Hát én honnét tudnám? Nem kötötték azt az én orromra, — felele rá Kuncsorgó.

— Nono, hát elfelejtette mán a gyalogbótost? — emlékezteti Kató.

— Az istenugyse, — üt a homloká-ra Están bá is — éppen ma telik bé két hete, hogy elment.

— Jaj, csak valami baja ne essék az uton, — aggódik Kató.

(Folytatjuk.)

Részvényeket,

bármilyen értékpapírt, kényszer- és hadikölcsönt napl áron vásárol **Barna-bank**, V. Nádor-utca 28.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 7-én.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac. Buza: tiszta 77 kg-os 15.75 15.95, 78 kg-os 15.90—16.10, 79 kg-os 16.05—16.25, 80 kg-os 16.15—16.35, felsőtiszta 77 kg-os 15.50—15.75, 78 kg-os 15.65—15.90, 79 kg-os 15.80—16.05, 80 kg-os 15.90—16.15, duna-tiszta, fejmegyei, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 15.55—15.75, 78 kg-os 15.70—15.90, 79 kg-os 15.85—16.05, 80 kg-os 15.90—16.10

Pestvidéki rozs 10.30—10.50, egyéb 10.40—10.50; sörárpa, elsőrendű 13.50—15.50, másodrendű 13—13.50, harmadrendű 12—12.75; takarmányárpa, elsőrendű 11—11.20, másodrendű 10.40—10.60; zab, elsőrendű (új) 10.70—11.10, másodrendű (új) 10.35—10.50; tengeri, tiszántúli 10.65—10.75; buzaokorpa 8.55—8.65; 7-es liszt 14—15; 8-as liszt 12—12.25 pengő métermázsánként.

Határidőpác. Buza októberre 16.12—16.14; márciusra 17.06—17.08.

Ros októberre 11.10—11.15; márciusra 12.15—12.16.

Tengeri augusztusra 10.53—10.55; szeptemberre 10.65—10.67; májusra 9.53—9.54 pengő métermázsánként.

Vetőmagpác. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) Biborheremag irányzata igen szilárd, a külföldi kereslet élénk. Fehérherében a terméskilátások igen kedvezőtlenek. Lohere és lucerna: A terméskilátások javultak, a külföldi piac erősen ellanyhult. Szószösbükköny iránt is gyengébb a külföldi érdeklődés. Pannónbükkönyben néhány kisebb tétel jó árak mellett elkelt. Mákból a kínálat élénkebb, jóminőségek továbbra is keresettek.

Lenese megszálladt. — A budapesti áru-és értéktözsde hivatalos jegyzései nyersáruért 100 kg-kint budapesti paritásban: repce 23—23.50; lenmag, nagy 25—26, kis 22—23; mák, (kék) új 50—52, ó 48—50; borsó: Vikt. 24—28, expr. 18—20, őszl 25—27; lenese, nagy 45—52, közép 36—40; biborhere 95—105; szószösbükköny 80—86 pengő métermázsánként.

Abraaktakarmánypác. Árpakorpa 9.60, borsóhéj 10, borsókorpa 10, buzaokorpa 8.50, konkolydara 9, lenmagpogácsa 13.25, napraforgópogácsa 11.50, repcepogácsa 8, répaszelet, száritott 11.50, rozskonkoly 7, rozskorpa 9, rozstakarmányliszt 11, tökmagpogácsa 14.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű, új 5.50—6.70, harmadrendű, új 4.20—5.20, muharszéna 5.80—7, lucernaszéna 6.30—8, zabosbükkönyszéna 5—5.40, lucerna és muhar keverék 6.50, alomszalma, elsőrendű 4.30, másodrendű 3.40—3.60 pengő métermázsánként, zsupszalma kévéje 30—35 fillér.

Cirokszakál, takaró szalma átlagárban métermázsánként 34—36, bélés szalma

átlagárban 26—28 pengő métermázsánként. **Cirokmacg** 8 pengő métermázsánként.

Tenyészmárhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) és beállítani való tinó 40—44, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 40—44, másfél-éves tinók 38—40, másféléves üszök 38—40, fiatal, friss fejős tehén 50—55 fillér kilogrammonként élősulyban.

Borjuvásár. Elsőrendű 56—60, kivételesen 62, másodrendű 48—55, harmadrendű 40—47 fillér kilogrammonként élősulyban.

Lóvásár. Csikó 50, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 210—500, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 180—400, alárendelt minőségű 65—190, vágó 50—120 pengő darabonként.

Vágómarhavásár. Tarka bika, másodrendű 48—52, tarka tehén, másodrendű 40 fillér kilogrammonként élősulyban.

Sertésvásár. Elsőrendű 76—78, közép 68—70, silány 60—64 fillér kilogrammonként élősulyban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg sulyban 38—40, prima fiatal bárányok, darabonként 40—42 és fél kg sulyban 38—40 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg sulylevonással.

Gyapju. Prima minőségű tiszántúli fésűsgyapjukért kisebb tételben 1.95—2, nagyobb tételekért 2—2.08 pengőt fizetnek, míg dunántúli szövetgyapjuk 1.95—2 pengős ár mellett keltek el. A báránygyapjuízlet most van kialakulóban és így az ár egyelőre csak névlegesen jegyezhető 1.25—1.50 pengő között.

Nyersbőr. Marhabőr 45 kg-ig magyar 65—68, tarka 75—78 pengő kilogrammonként. Borjubőr hosszú lábbal 1 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 32, lefölözött tej 8—10, tejszín 240—280, tejfel 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 240—260, szedett vaj 180—220, tehéntúró 50—80, juhsajt 150—200, grói 220—240, trappista 160—220, emmentáli 220—320 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élőbaromfi: Tyúk 1.60—2.50, csirke 0.70—2.20, ruca 1.50—2 pengő darabonként. — Leölt baromfi: Tyúk 1.20—1.50, csirke 1.40—2.60, ruca, hizott 1.10—1.50, lud, hizott 1.10—1.50, libamáj 2—6 pengő kilogrammonként. Teatojás 5—6, főzőtojás és apró 3.5—4 fillér darabonként.

Zsir és szalonna: Szalonna, olvasztani való 1.04—1.26, sózott, kenyér 1.30—1.60, füstölt 1.30—1.60, háj 1.20—1.36, repertő, zsíros 1.20—1.80, sertészsír, helybeli 1.20—1.28 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus: Fogoly 0.60—1.20 pengő darabonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 4.40—5.60, félédes 4—4.40, rózsza 3.20—3.60, erős 2.80—3.20, kereskedelmi 2.40—2.80, mák, kék 0.64—0.80; pergetett méz 1.20—1.40, házi szappan, szín 1.20—1.40, közönséges 80—96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 4—20 (1 cs.), petrezselyem 4—16 (1 cs.), zeller 2—8 (1 drb), kalarábé 1—5 (1 drb), karfiol 40—160, vöröshagyma, makói 8—16, közönséges 10—12, fokhagyma 14—40, cékla 10—20, fejeskáposzta 8—16, savanyított káposzta 24—36, kelkáposzta 10—20, vöröskáposzta 14—26, fejesallata 3—10 (1 drb), torma 40—120, burgonya, őszl, rózsza 7—10, nyári, rózsza 8—17, Ella 6—10, tömör csiperkegomba 100—240, uborka 6—16, szegfűgomba 100—160, éti vargánya 100—160, zöldpaprika, apró, hegyes 12—30, nagy, töltési való 10—30, tök, főző 3—6, sütőtök, paradicsom 4—12, zöldbab 16—36, vajbab 10—30, zöldborsó, hüvelyes 20—40, sóska 10—24, paraj, tisztított 12—26, feketeterék 10—20 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 6—14, zöld tengericső darabonként 1—5 fillér.

Gyümölcs: Alma 16—60, körte 20—40, szilva, besztecei 16—34, szilva, nem magvaváló 10—26, ringló 16—30, kajszibarack 40—70, görögdinnye 10—15, őszibarack, nem magvaváló 24—100, csemege-szőlő 40—120, kevert szőlő 24—50, sárgadinnye 10—24, dió 110—140, dióbél 320—440, mogyoró 240—300, mogyoróbél 230—360, héjazott mandula 320—600 fillér kilogrammonként.

Borpiac. Alaacsonyfoku borokért, kis-termelőknél hl-fokonként 1.50—1.60, 10 fok körüliekért 1.60—1.80, 11 fokosakért 1.80—2 pengőt fizetnek ab pince, alaacsonyfoku uradalmi tételekért 1.60—1.70, 10 fok körüliekért 1.70—1.90, 11 fokosakért 1.80—2.20, 12 fokosakért 2—2.40 pengőt fizetnek hl-fokonként ab állomás.

Szesz és szeszitalok. A szeszárok változatianok. A gyümölcspálinkaüzletben főleg törkölypálinka iránt volt élénkebb kereslet és 3—3.10 pengőért ajánlották. Szepőpálinkát 3.25—3.30, szilvóriumot (nyári árut) 3.70, ökökárut 4.70—4.80 pengőig ajánlották. Eperpálinkában már csak kis tételekben voltak ajánlatok, 3.40—3.50 pengőn. Az árak 10.000 liter-fokonként, plusz 3 százalék forgalmi adó értendők.

Fapiac. A fenyőfapiacra a forgalom csekély. A tűzifaforgalom megélénkült, a készletek kiegészítése folyik. Aprított bükkfa 4.20—4.50, aprított cserfa 3.50—3.90 pengő métermázsánként, Budapesten házhoz szállítva, lerakva. Lombfában alig van üzlet.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára augusztus hó 7-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1720—1760; dollár 339.40—343.40; kanadai dollár 339—349; hollandi forint 320.80—232.80; német márka 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab: Cseh-korona 14.02—14.20; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.75—65.65; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. AUGUSZTUS 12—18.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap VIII. 12

9.15: Hírek. 10—11.10: Egyházi zene és szentbeszéd; prédikál Saly László dr. apátkanonok, győri szemináriumi rektor. 11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet; prédikál Gaudy László dr. hitoktatási igazgató. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zeneművek. 14: Hanglemezek; operaáriák. 15: A földművelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata: Zsilinszky Gábor dr. m. kir. kormányfőtanácsos: „A magyar műtrágyagyártás.“ 15.45: Debreceni Kiss Lajos cigányzenekara. 16.30: „A falu népe meg az idegenforgalom.“ Olay Ferenc előadása. 17: Budapesti Koncert Szalonzenekar; szórakoztató zene. Közben 17.15: Közvetítés Luzernből az Európa evezősbajnokságok küzdelmeiről. 18.15: „Szomorú csevegés a vidám csevegésről.“ Huszár Károly (Pufi) előadása. 18.50: Kárpáthy Sándor dr. gondnokzik (zongorakisérettel); komoly zene. 19.30: Színműelőadás a Studióban: „A bor.“ Falusi történet 3 felvonásban. Irtó Gárdonyi Géza. Rendező Kiss Ferenc. Utána kb. 21.30: Hírek, sporteredmények. 22: A Jolly Kid's jazz-zenekar. 22.45: Budapesti Hangverseny Zenekar; komoly zeneművek.

H é t f ő 13

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Klímás Miklós földalatti utazása. 2. Róma éghajlatának téli megjavítása. (Felolvasások.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangzó, stb. 12.05: D. Dorthelmer Stella hegedül, V. Szathmáry Aranka énekel (zongorakisérettel). Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Berend Endre szalonzenekara; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30: A rádió diákfelőrája: „Régi magyar kertek.“ 16: „Fej vagy írás.“ Sztróky Kálmán felolvasása. 16.45: Időjelzés stb. 17: A Mária Terézia I. honvédegyezred zenekara; őrjáratok. 18.15: „A kivándorlók lélektana.“

Reményi József előadása. 18.50: Aradi Farkas Sándor cigányzenekara. 19.45: „A furfangos góbé.“ Hosszu Zoltán monológja. 20.15: Hírek. 20.45: A salzburgi „Mozart-szerenád“ ismerteti Papp Viktor. 21: Közvetítés Salzburgból a régi hercegei palotából. „Szerenád“ a Mozarteum zenekarának előadásában; komoly zeneművek. 22.30: Időjárásjelentés. 22.35: Mándits jazz-zenekar. 23.25: Győri Lakatos Flóris cigányzenekara.

K e d d 14

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.15: Hírek. 9.40: A „Budapest“ nevű magyar Duna-tengerjáró hajó vízrebocsátásának közvetítése. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangzó stb. 12.05: Banda Marci cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés stb. 13.30: „Lyra“ női vokálegyüttes; karénekek. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „A tábor árbocánál.“ A Magyar Cserkészszövetség előadása. 16.45: Időjelzés stb. 17: „A Riviera nyáron.“ Hegedűs Ádám csevegése. 17.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; szórakoztató zene. 19: „Aki Kossuth Lajost legjobban szerette.“ Hegyaljai Kiss Géza előadása. 19.35: Forini Erzsébet énekel (zongorakisérettel); műdalok. 20.15: A Budapesti Hangverseny Zenekar Beethoven-estjének közvetítése a Székesfehérvári Állat- és Növénykertből. Szünetben kb. 21.15: Hírek. Utána kb. 22.45: Időjárásjelentés. Majd Kurina Simi cigányzenekara.

S z e r d a 15

9.15: Hírek. 10—11.10: Egyházi zene. Szentbeszédet mond Folba János tábori főesperes. 11.15—12.15: Görögkatolikus istentisztelet. Szentbeszédet mond Sztankai Andor dr. segédlelkész. 12.20: Időjelzés stb. 12.30: „Gyöngyösbokréta“ a Studióban. Rendező Paulini Béla. 13.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; magyar zeneművek. 14.45: „Szent István intelmei“. Halácsy Endre ifjúsági előadása. 15.15: Bertha István szalonzenekara; magyar szerzők művei. 16.35: „Koppány fiai“. Gáspár Jenő elbeszélése. 17.10: Orosz Julia énekel, zongorán kíséri Pongrácz László; műdalok. 18: „Dunántúli történetek“. Aszlányi Károly

felolvasása. 18.30: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye; opera- és operett-részletek, műdalok. 20.10: Operettelőadás közvetítése a Budai Szinkorból. „Egy görbe éjszaka”. Operett három felvonásban. Irta Rejtő Jenő. Zenéjét Nádassy László verseire szerezte Megyery Gyula és Buttola Ede. Az I. felv. után: Hírek. Az előadás után: Magyary Imre cigányzenekara.

Csütörtök 16

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Képek a régi magyar faluból. 2. Divatos apróságok. (Felolvasások.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangzó, stb. 12.05: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Révész László zongorázik, H. Csighy Ella énekel (zongorakísérettel). 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „Páristól Tokióig.” Bánky Sándor ifjúsági előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A huszonötödik.” Csermely Gyula elbeszélése. 17.30: Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekara. 18.30: Munkásfélóra. 19: Koncz János hegedül zongorakísérettel; komoly zeneművek. 19.45: A rádió külügyi negyedőrája. 20: Mocsányi László és Lakos Tibor zenehumoristák előadása. 20.45: Hírek. 21.10: Hanglemezek; operarészletek. 22: Időjárásjelentés. 22.05: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; szórakoztató zene. 23.30: Len Baker jazz-zenekara.

Péntek 17

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Időszerű apróságok. 2. Ifjúsági közlemények. (Felolvasások.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangzó, stb. 12.05: Eugen Stepat balalajka-zenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Csóka Jancsi cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30: A rádió diákfélőrája: „A kávé utja.” 16: „Ház-tartási tanácsok.” Vizváry Mariska előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Hanglemezek; szórakoztató zene, dalok. 17.45: „Emlékezés Benedek Elekre.” Szentimrey Jenő előadása. 18.15: Sportközle-

A RÁDIÓ címe:

Budapest, VIII, Sándor-utca 7

mények. 18.30: Losonczi-Schweitzer Oszkár szalonzenekara; szórakoztató zene. 19.30: Báró Szentkeresztthyé Nyegre Rózsi verseket mond. 20: Budapesti Hangverseny Zenekar. Közreműködik Miklóssy Irén (ének); komoly zene. 21.30: Hírek, stb. 21.50: Bachmann József jazz-zenekara. 22.35: Gertler Endre hegedül (zongorakísérettel); komoly zene. 23.15: Veres Lajos cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel.

Szombat 18

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Szent István, az apostol. 2. Költemények a nyárról. (Felolvasások.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangzó stb. 12.05: Kalmár Rezső és Balázs László szalonkvintettje; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés stb. 13.30: A Mária Terézia I. honvédegyalgezerd zenekara; könnyű muzika. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „Ezermester műhely”. 16.45: Időjelzés stb. 17: A Székesfehérvári Máv. Dal- és Zeneegyesület férfikara; karének. 17.45: Közvetítés Magdeburgból a magyar-német Európa-bajnoki vízipóló mérkőzésről. 18.15: Közvetítés a Boráros-téri új Duna-híd építéséről. 19: Pete Lajos emlékest. Az emlékezésedet írta Kubányi György. Énekel Bodán Margit és Oselényi József. Kísér Kurina Símí cigányzenekara. 20.15: A Budapesti Hangverseny Zenekar operettelőadása: „Az utolsó Verebely-lány”. Operett 3 felvonásban. Irta: Harmath Imre. Zenéjét szerzte: Abraham Pál. Az I. felvonás után: Hírek. A II. felv. után: Időjárásjelentés stb. Az előadás után: Rigó Jancsi cigányzenekara.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, augusztus 12, délután 15—15.30: Hanglemezek. 16.45—16.55: Cigányzene. — Kedd, augusztus 14, este 20.20—22.10: Szórakoztató zene. 22.15: Hírek. — Szerda augusztus 15, délután 14.50—15.10: Hanglemezek. — Csütörtök, augusztus 16, este 18.35—19.40: Jazz. — Péntek, augusztus 17, este 22.40—23.05: Cigányzene, ének. — Szombat, augusztus 18, délután 18.20—18.40: Hírek.